БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 125 (17.109). • 2 июнь 1978 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ БРАТИСЛАВАГА КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси 31 май кечқурун Прагадан Братиславага жўнаб кетди.

ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари, ЧКП Марказий Комитетининг секретарлари В. Биляк ва Й. Кемпний, ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССРнинг СССРдаги элчиси Ч. Ловетинский, ЧКП Марказий Комитети халқаро сиёсат бўлими мудирининг ўринбосари М. Штефаняк ҳам Совет Иттифоқидан келган меҳмонларга ҳамроҳ бўлдилар.

СССР ва ЧССРнинг давлат байроқлари билан безатилган Братислава аэродромида Л. И. Брежнев, Г. Гусак ўртоқларни, совет партия-ҳукумат делегацияси аъзоларини, улар билан бирга келган Чехословакиянинг расмий кишиларини ЧКП Марказий Комитети президиумининг аъзоси, Словакия Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Й. Ленарт, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Словакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг Раиси П. Цолотка, республиканинг бошқа раҳбарлари кутиб олдилар.

Братиславанинг ва социалистик Словакиянинг юз минглаб намояндалари меҳмонларни самимий кутиб олдилар.

(ТАСС).

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «1978 йилда ҳосил ўрим-йиғими, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва озуқа тайёрлашни таъминлаш ҳамда 1978—1979 йил даврида чорва моллар қишловини муваффақиятли ўтказиш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қуйидагиларни таъкидлаб ўтдилар: ҳосил ўрим-йиғимини қисқа муддатларда ва ҳеч нобуд қилмай муваффақиятли ўтказиш, дон ва деҳқончиликнинг бошқа маҳсулотларини харид қилиш планини тўла ва ошириб бажариш, уларни ташиб олиш ва сақлашни таъминлаш, жамоат чорвачилиги ҳамда колхозчилар, ишчилар ва хизматчиларнинг шахсий мулки бўлган молларнинг эҳтиёжларини қондириш учун юқори сифатли дағал ва ширали озуқа тайёрлашни анча кўпайтириш, ҳар бир колхоз ва совхозда озуқанинг эҳтиёт запасларини вужудга келтириш, чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш юзасидан тайёргарликни уюштириш, шунингдек қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалигига ўрим-йиғим техникасини, тракторлар, автомобиллар ва уларнинг запас қисмларини, нефть маҳсулотларини, ҳосил ўрим-йиғимини ўтказиш, озуқа тайёрлаш ҳамда чорвачиликни ва озуқа етиштиришни механизациялаш учун зарур бўлган бошқа материал-техника воситаларини етказиб бериш борасидаги топшириқларни белгиланган муддатларда бажариш — партия, совет, қишлоқ хўжалиги, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, колхозлар ва совхозларнинг, тайёрлаш ва транспорт ташкилотларининг, саноат корхоналарининг энг муҳим умумдавлат вазифасидир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, «Союзсельхозтехника»га, СССР Тайёрлаш министрлигига, СССР Озиқ-овқат саноати министрлигига, Центросоюзга, ўлка, область ва район партия комитетларига, автоном республикаларнинг Министрлар Советларига ҳамда халқ депутатлаари маҳаллий Советлари ижроия комитетларига, маҳаллий қишлоқ хўжалик органларига, колхоз ва совхозлар, тайёрлаш ва транспорт ташкилотларининг раҳбарларига колхоз, совхозларни, тайёрлаш ва транспорт ташкилотларини 1978 йилда ҳосил ўрим-йиғимига, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва озуқа тйёрлашга, шунингдек 1978—1979 йил даврида чорва қишловини муваффақиятли ўтказишга ўз вақтида ҳозирлик кўришини таъминлашни топширдилар. Бунинг учун қуйидаги тадбирлар амалга оширилиши керак:

— Юқори сифатли қишлоқ хўжалик маҳсулотини етиштиришни таъминлаш ва уни ўриб-йиғиб олиш ҳамда хирмонга, тайёрлаш пунктлари ва сақлаш жойларига ташиб олиш вақтида нобуд бўлишига йўл қўймайдиган тадбирлар ишлаб чиқилсин ва амалга оширилсин;

— барча дон экинларининг тўла-тўкис сақланиши ва улардан, хусусан кузги экинлар ва маккажўхоридан фақат дон сифатида фойдаланиш таъминлансин;

— мавжуд шарт-шароитларни ҳисобга олиб, 1978—1979 йилда чорва қишловини тўлароқ таъминлаш учун озуқа тайёрлаш юзасидан топшириқлар аниқлаб чиқилсин, ҳар бир хўжаликда пичан, сенаж, силос, ўт талқони, донадор ва брикетланган озуқа тайёрлаш планларининг тўла ва ошириб бажарилишига, шунингдек хўжаликларда қўшимча равишда озуқа тўплаш учун барча резервлардан фойдаланишга ҳамда хўжаликларда озуқа ресурсларидан рационал фойдаланишга алоҳида эътибор берилсин;

— озуқа экинлари майдонлари озуқа етиштирувчи механизациялаштирилган бригадалар ва звеноларга бириктиб қўйилсин, улар юқори ҳосил олиш учун зарур техника ва ўғит билан таъминлансин;

— дағал хашакларни тайёрлаш билан бир вақтда уларни моллар қишлайдиган жойларга етказиб бериш уюштирилсин, токи молларни бир жойда парвариш қилиш бошланган пайтгача озуқани чорвачилик фермаларига ташиб олиш асосан тугаллансин, шунингдек озуқани ёнғиндан ва талон-торож қилишдан сақлаш учун зарур чоралар кўрилсин;

— қишловга қолдириладиган чорва молларнинг ҳаммасини ветеринария текширувидан ўтказиш ва чорва мол касалликларининг олдини олиш юзасидан ветеринария-профилактика тадбирлари комплексини ўтказиш 1978 йил 1 ноябригача тамомлансин.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети бир қанча область, ўлка ва республикаларда техникани тайёрлашда уюшқоқсизлик ва сусткашликка йўл қўйилаётганлигини, бунинг натижасида ҳар йили машиналарнинг талайгина қисмидан ҳосил ўрим-йиғими ва озуқа тайёрлашда фойдаланилмай қолинаётганлигини таъкидлаб, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларига техника ремонти суръатларини жадаллаштириш учун конкрет тадбирлар кўришни таклиф этдилар. Қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини йиғиштириб олиш ва озуқа тайёрлаш бошланишига камида икки ҳафта қолганда барча хўжаликларда тракторлар, комбайнлар, жаткалар, пичан ўриш машиналари ва бошқа ўрим-йиғим машиналари, дон қуритгичлар, дон тозаловчи машиналар, транспорт воситалари, шунингдек техникавий хизмат кўрсатувчи доимий ва кўчма пунктлар тўла равишда тайёрлаб қўйилсин, ремонтнинг сифатига алоҳида эътибор берилсин, диспетчерлик алоқаси ишининг яхшиланиши таъминлансин, чорва мол биноларини, озуқа цехларини, омбор биноларини, силос ва сенаж омборларини, қуритиш пунктларини ҳамда ана шу иншоотларнинг асбоб-ускуналарини ўз вақтида тайёрлаш чоралари кўрилсин.

Колхоз ва совхозларда ҳосил ўрим-йиғими ва озуқа тайёрлаш вақтида меҳнатни ташкил этишнинг илғор методларини кенг қўлланиш, ўрим-йиғим ва транспорт агрегатларини юқори малакали механизаторлар билан мустаҳкамлаш таклиф этилди. Ишларни юқори сифатли бажариб, ўрим-йиғим машиналарининг техникавий имкониятларидан тўла фойдаланган ҳолда энг юксак меҳнат унумдорлигига эришиш учун ҳосил ўрим-йиғими билан банд бўлган ишчилар ўртасида социалистик мусобақа кенг авж олдирилсин.

Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигига, Автомобиль саноати министрлигига ва бошқа машинасозлик министрликларига гарантияли хизмат кўрсатадиган техникага хизмат қилувчи таянч пунктлари ва базаларнинг узлуксиз ишлаб туришини уюштириш таклиф этилди. Ана шу пунктлар ва базалар ишдан чиқиб қолган ўрим-йиғим техникасини дарҳол тиклаш учун зарур миқдордаги запас қисмлар, узеллар ва агрегатлар билан таъминлансин.

Ўт экилган ҳамма майдонларда ва табиий ўтлоқларда, шунингдек сойларда, дарёларнинг қайир ерларида, ўрмонзорларда, йўл чеккаларида ва ўт экилган бошқа участкаларда озуқани ўз вақтида тайёрлаш, лавлаги барги, картошка палагидан, озиқ-овқат чиқитларидан, шунингдек похол, кепак, озиқ-овқат саноати ва умумий овқатланиш чиқиндиларидан озуқа тайёрлаш мақсадида кўпроқ фойдаланиш зарурлигига эътибор берилди. Чорва моллар яйловларда боқиладиган районларда озуқа тайёрлаш, қишлик яйловларда озуқанинг эҳтиёт запасларини вужудга келтириш учун зарур чоралар кўрилсин.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ қурилиши министрлигига, «Союзсельхозтехника»га ҳамда совхоз ва колхозларда қурилиш, монтаж ишларини амалга оширадиган бошқа министрликлар ҳамда идораларга 1978 йил планида кўзда тутилган чорвачилик бинолари ва озуқа цехларини қуриш ва ишга туширишни жадаллаштириш учун зарур чораларни кўриш, уларни 1978 йил ноябрь ойидан кечиктирмай ишга туширишни таъминлаш топширилди. Ишга тушириладиган иншоотларга шу мақсад учун зарур бўлган технологик машина-ускуналари ва бошқа ускуналар комплектини етказиб бериш таъминлансин.

«Союзсельхозтехника» ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари колхоз ва совхозларда озуқани қайта ишлаш ва тайёрлаш учун чорвачилик техникаси ва машиналарни ремонт қилиш ҳамда уларга техникавий хизмат кўрсатиш соҳасидаги ишларни кенгайтирсинлар, район сельхозтехника бирлашмаларида, агрегатлар ҳамда чорвачилик фермаларининг тўла комплектли машиналари ва ускуналарининг алмашиб туриладиган зарур фондини вужудга келтиришни таъминласинлар.

СССР Гўшт ва сут саноати министрлигига гўштни қайта ишлаб берувчи корхоналар чорва мол ҳамда паррандалар кўпроқ олинадиган мавсумгача — 1978 йил 1 августдан кечиктирмай ва парранда комбинатларини 1 июлдан кечиктирмай ремонт қилиш ва тахт қилиб қўйиш ишларини тамомлаш таклиф этилди. Бу корхоналар малакали ишчилар ва мутахассислар билан мустаҳкамлансин, гўшт комбинатлари ва парранда комбинатларида чорва мол, парранда ва қуёнларни қабул қилиш ҳамда қайта ишлаш узлуксиз бўлиши уюштирилсин, шунингдек қабул қилинган чорва мол ва паррандалар тирик вазни ҳамда семизлигининг сақланиши таъминлансин.

(Давоми иккинчи бетда).

КРЕМЛДА СУҲБАТ

31 майда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин «Япония газеталари уюшмаси» делегациясини Кремлда қабул қилди. СССР Журналистлар союзининг таклифига биноан Совет Иттифоқига келган бу делегацияга уюшманинг президенти — «Асахи» газетаси директорлари кенгашининг раиси Т. Хироока бошчилик қилмоқда.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида халқаро характердаги шунингдек Совет — Япония муносабатларига тааллуқли бир қанча масалалар юзасидан фикрлашув бўлди.

А. Н. Косигин СССР билан Япония ўртасида савдо-иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий алоқалар соҳасида ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантириш учун талайгина объектив имкониятлар борлигини уқтириб, ҳар икки томон яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантиришга яхши ният билан самимий интилса бу имкониятлар амалга оширилиши мумкинлигини таъкидлади.

Осиёда, шунингдек бутун дунёда янада кенгроқ кўламдаги халқаро ҳамкорлик қилиш учун қулай шарт-шароитлар яратишда кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштириш, мана шу асосда давлатлар ўртасида ўзаро ишончни мустаҳкамлашнинг принципиал аҳамияти бор. Ҳарбий куч билан дўқ қилиш ёки бир давлатни иккинчи давлатга гиж-гижлатувчи сиёсий найрангларни авж олдириш йўли билан бунга халақит беришга уриниш халқларнинг туб манфаатларига, уларнинг иқтисодий ва социал тараққиётига зиддир.

Учрашув қатнашчилари янада кенг ва объектив информация совет халқи билан япон халқи ўртасида ҳамжиҳатлик ва дўстлик вазиятини чуқурлаштиришга ёрдам бериши учун икки мамлакат ўртасида матбуот органлари, радио ва телевидение соҳасида алоқалар фойдали бўлади, деган фикрни айтдилар.

(ТАСС).

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК ВИЗИТИ

Илгари хабар қилинганидек, Чехословакия партия, давлат ва ҳукумат органлари ҳамда Миллий фронт ташкилотлари вакилларининг ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси билан учрашувига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Суратларда: тантанали йиғилиш пайти.

(ТАСС фотоси).

ПРАГА БИЛАН ТАНИШУВ

ПРАГА, 31 май. (ТАСС махсус мухбирлари). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси бугун тушдан кейин Прага билан танишди. Шаҳар бўйлаб қилинган сайрда ЧКП Марказий Комитети Бош секретари, ЧССР президенти Г. Гусак қатнашди.

Меҳмонлар Совет Иттифоқининг ёрдами билан барпо этилаётган Прага метрополитенида бўлдилар. Қурилиш ишлари СССР мутахассисларининг бевосита иштирокида олиб борилмоқда, совет корхоналари бу қурилишга энг янги техника, асбоб-ускуна, вагонлар юбормоқда. ЧССР пойтахтининг аҳолиси бу қурилишни ҳақли равишда Чехословакия — Совет дўстлиги қурилиши деб атамоқда.

Леонид Ильич Брежнев, Совет Иттифоқидан келган бошқа меҳмонлар шаҳар партия комитети ва шаҳар миллий комитети раҳбарлари ҳамроҳлигида метронинг «Клемент Готвальд номли кўприк» станциясини томоша қилдилар, шундан кейин улар махсус поезд билан «Музей» станциясига келдилар. Леонид Ильич таассуротлар китобига қуйидагиларни ёзди:

«Прага метроси ажойиб таассурот бағишлади. Унинг бунёд этилиши Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасидаги ҳамкорликнинг яхши намунаси, халқларимиз дўстлиги самарадорлигининг ёрқин далилидир.

Метросозлар коллективига, шу ишда қатнашаётган совет мутахассисларига ўз олдиларига қўйилган вазифаларни бундан кейин ҳам шараф билан бажаришларини тилаймиз.

Совет ва Чехословакия халқларининг биргаликдаги қардошларча ҳамкорлигининг ажойиб рамзи тобора кўпаяверсин!

Л. И. БРЕЖНЕВ».

Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар шу куни Прага шаҳри марказидаги Гиберн кўчасида жойлашган В. И. Ленин музейини бориб кўрдилар. Музей ташкил қилинган бу уйда 1912 йил январь ойида В. И. Ленин раҳбарлигида РСДРПнинг Бутунроссия VI (Прага) конференцияси бўлиб ўтган эди. Конференция Коммунистик партия тарихида муҳим роль ўйнади.

Ўртоқ Л. И.Брежнев, делегация аъзолари музей экспозициясини кўздан кечирдилар. Музейнинг фахрий меҳмонлари китобига қуйидагилар ёзиб қолдирилди:

«Владимир Ильич Ленин музейини кўриб ғоят мамнун бўлдик.

Бундан 66 йил муқаддам бу ерда РСДРПнинг В. И. Ленин раҳбарлик қилган тарихий VI Прага конференцияси бўлиб ўтган эди. Эндиликда Лениннинг иши Совет Иттифоқида, Чехословакияда, бошқа кўпгина мамлакатларда тантана қилмоқда. Унинг ғоялари инсониятнинг коммунистик истиқбол сари йўлини нурафшон қилмоқда.

Қардош Чехословакияда Ленин ғояларидан ижодий фойдаланиш билан ривожланган социалистик жамият қурилишида у эришган муваффақиятлар ўртасидаги алоқа музей экспозицияларида акс эттирилиб яхши иш қилинибди.

В. И. Ленин музейи коллективига унинг жуда муҳим ва фойдали ишида чин кўнгилдан янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Л. И. БРЕЖНЕВ».

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СЛОВАКИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ВА СЛОВАКИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ РАҲБАРЛАРИ БИЛАН СУҲБАТИ

1 июнь куни Братислава Кремлида СССР партия-ҳукумат делегацияси Словакия Компартияси Марказий Комитетининг, Словакия Социалистик Республикаси ҳукумат ва давлат органларининг вакиллари билан суҳбатлашди.

Суҳбатда Совет делегациясининг бошлиғи — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, делегация аъзолари: КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Архипов, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. Ф. Мальцев, СССРнинг ЧССРдаги элчиси В. В. Мацкевич қатнашдилар.

Суҳбатда делегация билан бирга Прагадан келган ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари, Марказий Комитет секретарлари В. Биляк ва И. Кемпний иштирок этдилар.

Меҳмонларни Словакиянинг раҳбар арбоблари: ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Словакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Ленарт, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Словакия Социалистик Республикаси ҳукуматининг раиси П. Цолотка, ЧКП Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Словакия Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Грушкович, Словакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзолари: В. Шалгович, Л. Абрагам, И. Янак, Я. Яник, Е. Литвайова, Л. Пезлар, Г. Шлапка, М. Валек, Словакия Компартияси Марказий контрол-ревизия комиссиясининг раиси М. Бодя, Словакия Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзолари, Словакия Миллий Кенгаши, республика ҳукуматининг раҳбарлари, Словакия Миллий Фронти составига кирувчи партияларнинг раҳбарлари қабул қилдилар.

Ўртоқ Ленарт ўртоқ Л. И. Брежнев бошлиқ совет партия — ҳукумат делегациясини Словакия диёрида самимий табриклади. У Словакия коммунистларининг ҳаёти ва иши тўғрисида, словак халқи Чехословакия Коммунистик партиясининг юксак самарадорлик ва бутун иш сифатини яхшилаш йўлини амалга оширишга бел боғлаганлиги ҳақида, Словакиянинг халқ хўжалиги муваффақиятли ривожланиб бораётганлиги ва ЧССР жами маҳсулотини вужудга келтиришдаги унинг ҳиссаси қарийб 30 процентга етиб, юксак суръатлар билан ўсиб бораётганлиги тўғрисида делегация аъзоларига гапириб берди. 70-йиллар ЧССРда социализмнинг энг муваффақиятли қурилиш даври бўлди ва бу гаплар Словакияга ҳам тўла даражада тааллуқлидир, деб таъкидлади ўртоқ Ленарт.

Мамлакатда Чехословакия халқлари ва элатларини ҳар томонлама камол топтириш ва бир-бири билан яқинлаштириш учун яхши шароитлар вужудга келтирилди, деди ўртоқ Ленарт. ЧССРнинг қардош социалистик давлатлар иттифоқига мансублиги, Совет Иттифоқи кўрсатаётган катта ёрдам эришилган муваффақиятларнинг муҳим гаровидир. ЧССРнинг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида қатнашуви доирасида ҳамда Совет—Чехословакия икки томонлама муносабатлари доирасида Словакия билан Совет Иттифоқининг иқтисодий алоқалари ҳам ўсмоқда.

Сўнгра ўртоқ Ленарт социалистик Чехословакия билан Совет Иттифоқи муносабатларининг бутун тарихи самимий қардошлик, амалий социалистик интернационализм руҳи билан суғорилганлиги тўғрисида гапирди. У ялпи тинчликни мустаҳкамлаш учун, халқларнинг тинч ҳамкорлик қилишлари учун, қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун курашда Совет Иттифоқи жуда катта роль ўйнаётганлигини таъкидлади.

Ўртоқ Брежнев социалистик Словакиянинг ҳаёти тўғрисида берган ахбороти учун ўртоқ Ленартга ташаккур айтди. Словакия индустрияси ва қишлоқ хўжалигининг мuttасил ривожланиб бораётганлиги Чехословакиянинг ҳар икки қисмида иқтисодий даража билан аҳоли турмуш даражасини бараварлаштиришдек принципиал муҳим вазифани ҳал этишга қўшилган катта ҳиссадир. Бунга Чехословакия Компартиясининг раҳбарлари миллий масалани ленинча изчил йўл билан ҳал этаётганликлари туфайли эришилди.

Словакиянинг СССР билан иқтисодий ҳамкорликда ва бошқа хил ҳамкорликда актив қатнашаётганлиги қувончли воқеадир, деди ўртоқ Брежнев. Шу билан бирга у бевосита алоқаларнинг, шу жумладан, иқтисодий алоқаларнинг, Совет Иттифоқи билан Словакиянинг чегара бўйи областлари ўртасидаги алоқаларнинг аҳамиятини алоҳида айтиб ўтди.

* * *

Пировардида ўртоқ Брежнев совет партия-ҳукумат делегациясининг қардош Чехословакияга қилган визитининг боришига. Прагада Чехословакиянинг раҳбарлари билан ўтказилган музокараларнинг аҳамиятига юксак баҳо берди. Бу музокаралар, деди у, Совет — Чехословакия ҳамкорлигини янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш йўналишларини белгилаб олишга ёрдам беради.

Чехословакиянинг ички тараққиётда ва халқаро майдонда эришган муваффақиятлари — ЧКП Марказий Комитети, унинг ўртоқ Гусак бошчилигидаги Президиуми хизматидир, юз минглаб чех ва словак коммунистларининг хизматидир, деб таъкидлади ўртоқ Брежнев. У Словакия коммунистлари ва барча меҳнаткашларининг катта ва масъулиятли ишида уларга янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Самимий, ўртоқларча вазиятда ўтган суҳбатда совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов ва КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари Г. Х. Шахназаров, Чехословакия томонидан—ЧКП Марказий Комитети Бош секретари секретариатининг мудири В. Вайнар, ЧССРнинг СССРдаги элчиси Ч. Ловетинский, ЧКП Марказий Комитети халқаро сиёсат бўлим мудирининг ўринбосари М. Штефаняк ҳам иштирок этдилар.

(ТАСС).

ГУЛЧАМБАРЛАР ҚЎЙИЛДИ

БРАТИСЛАВА, 1 июнь. (ТАСС махсус мухбирлари). Бугун КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси Славин тепалигидаги совет ҳалоскор жангчилари ёдгорлиги ёнига гулчамбар қўйди.

Гулчамбарнинг қизил лентасига: «Совет халқи ва чехословак халқининг озодлиги ва мустақиллиги учун гитлерчилар фашизмига қарши олиб борилган жангларда ҳалок бўлган Совет Армиясининг қаҳрамон жангчиларига, СССР партия-ҳукумат делегациясидан» сўзлари ёзилган.

Делегация аъзолари бир дақиқа сукут сақлаб қаҳрамонларнинг хотирасини ҳурматладилар.

Сўнгра ўртоқ Л. И. Брежнев, делегация аъзолари Словакия миллий қўзғолони қаҳрамонларининг ёдгорлиги пойига гулчамбар қўйдилар. Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар Чехословакия халқларининг фашизмга қарши озодлик курашининг жуда катта воқеаси сифатида тарихга кирган қўзғолон қатнашчилари хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ҳурматладилар.

Гулчамбар лентасига: «Фашизмга қарши курашда ҳалок бўлган Словакия миллий қўзғолонининг қаҳрамонларига. СССР партия-ҳукумат делегациясидан» сўзлари ёзилган.

Гулчамбарларни қўйиш маросимида ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Г. Гусак, ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзолари В. Биляк, И. Кемпний, И. Ленарт, П. Цолотка, Чехословакиянинг бошқа расмий кишилари қатнашдилар.

Фахрий қоровуллар саф тортиб турди, СССР ва ЧССРнинг давлат гимнлари ижро этилди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ва «Союзсельхозтехника»га, «Транссельхозтехника» транспорт корхоналари автоколонналарини 1978 йил ҳосил ўрим-йиғимига тайёрлашни таъминлаш, юк автомобилларини бир автомобилга икки ҳайдовчи ҳисобидан ҳайдовчилар билан таъминлаш топширилди.

Юк автомобилларини, ўрим-йиғим ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ҳамда уларнинг запас қисмларини, резина-техника буюмлари, ускуналар ва материалларни ишлаб чиқарувчи СССР министрликлари ва идораларига уларни муддатидан илгари тайёрлаб, қарорда белгиланган муддатларда қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалигига жўнатишни таъминлаш топширилди.

Колхоз ва совхозларга СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, СССР Тайёрлаш министрлиги, Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш учун машинасозлик министрлиги, СССР Озиқ-овқат саноати министрлигига, Центросоюзга ва «Союзсельхозтехника»га қарашли корхона ва ташкилотларга қўшимча равишда машина-ускуналар, нефть маҳсулотлари, запас қисмлар, ўсимликларни ҳимоя қилувчи химиявий воситалар, резина-техника ва электротехника буюмлари, шина, метизлар, металл ва бошқа материаллар ажратиб берилди.

Қишлоқ хўжалиги учун машина-ускуналар ва запас қисмлар тайёрловчи корхоналар ҳамда ташкилотларга металл прокати, қувурлар, материаллар, заготовкалар ва комплектлаштирувчи буюмлар биринчи навбатда етказиб берилади, деб белгиланди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалик министрлигига, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига ҳамда «Союзсельхозтехника»га 1978 йил ҳосил ўрим-йиғимига автотрактор паркининг муттасил ишлашини таъминлайдиган миқдорда ёнилғи ва мойлаш материалларини жамғариб қўйиш, хўжаликларда нефть маҳсулотларидан фойдаланиш ва уларни сақлаш устидан қатъий назорат ўрнатиш, улардан бошқа мақсадларда фойдаланишга йўл қўймаслик, шунингдек амалдаги нормаларга қаттиқ риоя қилган ҳолда ёнилғи ва мойлаш материалларини тежаб сарфлаш чораларини кўриш таклиф этилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Тайёрлаш министрлигига ва «Союзсельхозтехника»га кўп юк ортиладиган автомобиллар ва автопоездлар, темир йўл вагонларидаги донни тарозида т е з тортиб, тушириб олишни таъминлаш учун зарур чораларни кўриш, дон қабул қилиб олувчи корхоналар техника назорати бўлимларини зарур миқдорда лаборантлар билан таъминлаш таклиф этилди, токи доннинг ва аввало, қаттиқ буғдой донининг сифатини ўз вақтида ва тўғри белгилаш таъминлансин. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини автопоездлардан бўшатиб олиш учун транспорт бригадалари ва автомобиль отрядларини тузиш таъминлансин, давлатга дон топшириш юзасидан колхоз ва совхозлар ғалла қабул қилувчи корхоналарга биркитиб қўйилсин, кундузи ҳам, кечаси ҳам ишлашни эътиборга олиб, дон ташиш графиги ишлаб чиқилсин ва тасдиқлансин, районлар, областлар, ўлкалар ва республикаларда дон ташишга раҳбарлик қилиш ва автотранспортдан фойдаланишни яхшилаш бўйича оператив диспетчерлик группалари тузилсин.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига тасдиқланган рўйхатга мувофиқ министрлик ва идораларнинг автомобилларидан ташқари корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг юк автомобилларини ҳамда бортли автоприцепларни ҳайдовчилари билан бирга ҳосил ўрим-йиғимига жалб этишга рухсат берилди.

Ҳосил ўрим-йиғимига юбориладиган юк автомобилларини ва бортли автоприцепларни темир йўл орқали ташиш учун чиқимларни тўлаш тартиби белгиланди. Дон ташиш учун, шу жумладан донни ғалла қабул қилувчи йирик корхоналардан линиядаги корхоналарга ташиш, мойли экинлар уруғликларини, қанд лавлаги, пахта ва бошқа 1978 йил ҳосили қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ташиш учун, шунингдек силос массасини ташиш учун автомобилларнинг эгалари ва ҳайдовчилари билан ҳамда уларнинг асосий иш жойидан вақтинчалик иш жойига бориши ва қайтиб келиши учун ҳисоб-китоб қилишнинг 1977 йилда амал қилган тартиби сақлаб қолинди. Бу тартиб, шунингдек сенаж массасини ташишга ҳам жорий этилди.

Дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ташийдиган юк автомобилларининг кеча-кундуз ишлашини уюштириш таклиф этилди. Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка ва область ижроия комитетларига ҳар бир автомобилга иккита ҳайдовчи ҳисобида ҳосил ўрим-йиғимида банд бўлган барча автомобилларни ҳайдовчилар билан таъминлаш, зарур бўлиб қолган тақдирда халқ хўжалигининг бошқа тармоқларидан ҳайдовчиларни жалб этишни таъминлаш топширилди.

Автомобилларнинг ҳайдовчиларига, ремонт қилувчи ишчиларга, механикларга, автоколонна бошлиқларига ва автомобиль хўжаликларининг диспетчерларига, шунингдек колхозлар ҳамда колхозлараро корхоналар ва ташкилотларнинг дон, бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари силос ва сенаж массасини ташиш учун юборилган автомобиль ҳайдовчиларига ўртача иш ҳақининг 75 процентини сақлаб қолиш кўзда тутилди. Аммо бу маблағ бутун командировка давомида асосий иш жойидаги тариф ставкасидан кам бўлмаслиги керак. Мазкур маблағни шу ходимларнинг асосий иш жойида корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар, колхозлар ва колхозлараро ҳамда ташкилотлардан, командировка қилинадиган ҳайдовчиларга эса улар ҳосил ўрим-йиғимида ишлаётган ташкилотлар ва хўжаликлар томонидан тўланади. Шу муносабат билан командировка қилинган ходимларга суточний ва квартира ҳақи тўланмайди.

1978 йил ҳосилидан дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ташиш билан шуғулланган кўп юк кўтарувчи автомобиллар ва прицепли автомобиллар (автопоездлар) ҳайдовчилари учун белгиланган иш вақти давомида смена топшириғини бажарган тақдирда, ҳар бир смена учун иш натижаларига қараб тариф ставкасининг 25 проценти миқдорида қўшимча мукофот белгиланди.

Иш нормасини ошириб бажарганлик учун олдин белгиланган мукофотлаш тадбирларига қўшимча равишда дон ва қанд лавлагини комбайнлардан ва тайёрлов пунктлари ташишда икки смена (бир автомобилда икки ҳайдовчи ҳисобидан) ишлаганлик учун, автомобилларнинг бир кеча-кундузда камида 20 соат узлуксиз ишлашини таъминлаганлик учун тариф ставкасининг 20 проценти миқдорида, Сибирь, Урал, Қуйи ва Ўрта Волга районларида ва Қозоғистон ССРнинг қўриқ районларида эса дон ташувчи автомобиль ҳайдовчиларини тариф ставкасининг 40 проценти миқдорида мукофотлаш жорий этилди. Мукофот бир суткалик топшириқни бажарган ва автомобилни келгуси суткаларда ишлаш учун яхши ҳолатда топширган тақдирда ишнинг суткалик натижаларига қараб берилади. Ушбу қарорда белгиланган мукофотлар ҳайдовчиларга улар командировка қилинган корхона ва ташкилотлар томонидан тўланади.

Дон ва дуккакли дон экинлари, уруғлик кўп йиллик ўтлари, узун толали зиғир, силос ва ем-хашак экинлари ўрим-йиғимида комбайнлар ҳамда бошқа ўрим-йиғим агрегатлари билан ишлаётган совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик давлат корхоналарининг тракторчи-машинистларига хўжаликда белгиланган мавсум нормасини бажарганлик учун, ҳосилни яхши сифатли ва нобуд қилмай ўриб-йиғиб олган тақдирда 2 центнердан 4 центнергачадан (текин) бериш кўзда тутилди. Комбайнлар ва бошқа ўрим-йиғим агрегатлари ходимларига қуйидаги миқдорда дон бериш кўзда тутилди: тракторда ишловчи тракторчи-машинистга комбайнда ишловчи тракторчи-машинист оладиган доннинг 80 проценти, комбайнда ишловчи тракторчи-машинист ёрдамчисига ва автомобиль ҳайдовчисининг ҳар бирига 70 процентдан ва ғарамловчига 50 процент миқдорида дон берилади. Бунда уларнинг хоҳишига қараб дон ўрнига харид нархларига мувофиқ мазкур доннинг баҳоси пул билан алмаштирилиши мумкин.

Жатқалар билан донни ўриб ғарамловчи тракторчи-машинистлар Сибирь, Урал, Узоқ Шарқ ҳамда Қозоғистоннинг қўриқ районларидаги хўжаликларда ҳар бир экиннинг оммавий ўрим-йиғимининг дастлабки 7 кунида, қолган районларда эса дастлабки 5 кунида ўриб-йиғиб олинган ҳар гектар учун ҳосилга ўрим-йиғим шароитида қараб 0,5 килограммгача дон ва нўхотни ўриб олган вақтда 1,5 килограммгача дон бериш кўзда тутилди.

Совхозларнинг ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналарининг директорларига совхозларнинг доимий ходимларига, шунингдек шу экинлар ҳосилини ўриб-йиғиб олишга жалб этилган бошқа ходимларга пландаги таннархига қараб, лекин чакана нархдан ортиқ бўлмаган ҳолда сотиш учун картошка, сабзавот, мева, узум ва бошқа полиз экинлари ҳосилининг 10 процентгача бўлган миқдорини сарфлашга рухсат берилди.

Совхозлар ва бошқа давлат корхоналари ходимларини рағбатлантиришнинг мазкур турларини колхозда ҳам қўллаш тавсия этилди.

Ҳосилни қисқа муддатларда ва нобуд қилмай ўриб-йиғиб олишдан ўрим-йиғим-транспорт комплекслари ходимларининг моддий манфаатдорлигини кучайтириш мақсадида иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги билан келишиб, 1978 йилда тажриба тариқасида совхозлар ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарида комбайнлар ҳамда бошқа агрегатларда ишловчи тракторчи-машинистларнинг ўртача ҳақиқий иш ҳақига қараб (тракторчиларнинг қайси класс эканлигини ҳисобга олмаган ҳолда) меҳнатига ҳақ тўлашга рухсат этилди.

Созловчи мастерлар, ўрим-йиғим агрегатларига техника хизмати кўрсатувчи ишчилар ва комплекс составидаги бошқа ишлар билан банд бўлган тракторчи-машинистлар иш ҳақининг миқдори ўрим-йиғим агрегатларида ишловчи тракторчи-машинистлар ўртача иш ҳақига қараб шу ходимлар учун белгиланган тариф ставкалари билан тракторчи-машинистлар тариф ставкаси ўртасидаги мутаносибликни назарда тутиб белгиланади.

Ўрим-йиғим агрегатларига хизмат қилувчи автомобиль ҳайдовчиларнинг меҳнатига ўрим-йиғим агрегатларида ишловчи тракторчи-машинистлар ўртача иш ҳақининг 80 процентгача бўлган миқдорида, комплексларнинг бошлиқларига 120 процентигача бўлган миқдорда ва уларнинг ёрдамчиларига 80—100 процентигача миқдорда меҳнат ҳақи тўланади.

Юқорида белгиланган тартибда ўрим-йиғим-транспорт комплекси ходимларига меҳнат ҳақи иш юксак сифатли қилиб бажарилган, шунингдек комплексдаги барча ходимлар иш ҳақининг жами йиғиштириб олинган маҳсулот бирлигига айлантириб ҳисоблаганда меҳнат ҳақининг амалдаги шартлари билан тўлаганда иш ҳақининг тегишли суммасидан кўпаймаган тақдирда тўланади.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига мустасно тариқада 1978 йилда республика, ўлка ва областнинг ички ресурслари ҳисобидан хўжаликларнинг раҳбарлари билан келишиб, қишлоқ хўжалик ишларига ва ғалла қабул қилувчи корхоналарда ишлаш учун шаҳарларнинг, ишчи посёлкаларининг ва қишлоқ аҳоли пунктларининг меҳнатга яроқли аҳолисини жалб этиш ҳуқуқи берилди.

1978 йилда қишлоқ хўжалик ишларига ва ғалла қабул қилувчи корхоналарда ишлашга жалб этиладиган ишчилар ва хизматчиларнинг асосий иш жойидан оладиган, ўртача ойлик иш ҳақининг 50 проценти ушбу қарорга мувофиқ сақлаб қолинади, деб белгилансин. Мазкур маблағ корхоналар ва ташкилотлар томонидан ишчи ва хизматчиларнинг асосий иш жойида корхона ва ташкилотларнинг ўз маблағлари ҳисобидан тўланади. Шу муносабат билан қишлоқ хўжалик ишларига ва ғалла қабул қилувчи корхоналарда ишлаш учун жалб этиладиган ишчи ва хизматчиларга суточний ва квартира ҳақи тўланмайди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига келган ишчиларни уй-жой билан таъминлаш, уларга маданий-маиший ва медицина хизмати кўрсатиш, меҳнатни муҳофаза қилиш қоидаларига қатъий риоя этган ҳолда ҳосил ўрим-йиғимида улардан оқилона фойдаланиш, шунингдек мазкур ишчиларнинг меҳнат ҳақини ва бориб келиш харажатларини тўлаш тартибини белгилаш топширилди.

Лавлагикор иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги ва Йўллар министрлиги билан биргаликда қанд лавлаги ташиш масофасини камайтириш ва уларни колхозлар ҳамда совхозлардан ташиб олиш муддатларини қисқартириш мақсадида темир йўл станцияларига ва асфальтланган йўлларга яқин жойларда 1978 йил 1 сентябргача қўшимча равишда лавлаги қабул пунктларини ташкил этиш масаласини кўриб чиқиш ва ҳал этиш таклиф этилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1978 йилда ўрим-йиғим ишларига ва дағал хашак тайёрлаш учун бошқа республикалар, ўлка ва областларнинг колхозлари ҳамда совхозларига борадиган тракторчи-машинистларга ва бошқа механизаторларга вақтинчалик иш жойигача бориб келиш харажатини тўлашга ҳамда уларга йўлда бўлган вақтда ва совхоз ёки колхозга келгандан кейин дастлабки уч кун учун ўртача иш ҳақи тўлашга рухсат берилди. Совхозларда мазкур механизаторларга меҳнат ҳақи шу совхозда амалдаги нормалар ҳамда расценкага қараб тўланади. Бу ходимларнинг асосий иш жойидаги ўртача иш ҳақининг 75 проценти сақлаб қолинади. Шу муносабат билан командировка қилинган механизаторларга суточний ва квартира ҳақи тўланмайди.

Колхозларга командировка қилиб юборилган механизаторларнинг меҳнатига совхозларда амалда бўлган норма ва расценкаларга мувофиқ ҳақ тўлаш тавсия этилди.

Колхозлардан командировка қилинган механизаторларга ихтисоси бўйича иш стажи учун асосий иш жойида белгиланган миқдорларда маошига устама ҳақ тўланади. Мазкур устама ҳақни механизаторлар ҳосил ўрим-йиғимига командировка қилинган хўжаликлар тўлайди.

Йўллар министрлигига иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг талабномаларига мувофиқ 1978 йил 1 октябрдан 1979 йил 1 майга қадар колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари учун бошқа республикалар, ўлкалар ва областларда тайёрланган дағал хашакни амалдаги тарифга нисбатан 50 процент пасайтирилган тариф бўйича, прессланган дағал хашак вагонларнинг ҳажмига мувофиқ тўла ортилган чоғда вагонларга оғирлиги жиҳатидан юк кам ортилганлиги учун жарима олмасдан ташиб бериш топширилди.

РСФСР Министрлар Совети билан Қозоғистон ССР Министрлар Советига РСФСР ва Қозоғистон ССРнинг қўриқ районларига ҳосилни ўриб-йиғиб олиш учун келган ҳамда шу районларда комбайнлардаги мавсумий иш нормасини бажарган тракторчи-машинистларга ва тракторчи-машинистларнинг ёрдамчиларига 10 центнерга қадар миқдорда донни давлат нархларига мувофиқ нақд пулга сотиш учун колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик давлат корхоналарига рухсат этиш ҳуқуқи, мавсумий иш нормасини бажармаган тракторчи-машинистларга ва уларнинг ёрдамчиларига эса совхоз директори ёки колхоз правлениесининг ихтиёри билан комбайнлардаги мавсумий норманинг бажарилганлигига қараб, камроқ миқдорда дон сотишга рухсат этиш ҳуқуқи берилди.

СССР Тайёрлаш министрлигига 1978 йилда РСФСР ва Қозоғистон ССРнинг қўриқ районларига ҳосилни ўриб-йиғиб олиш учун келган тракторчи-машинистлардан ва уларнинг ёрдамчиларидан ҳамда автомобилларнинг ҳайдовчиларидан улар ишлаб топган ғаллани 14 центнерга қадар миқдорда станциялар яқинидаги ғалла қабул қилувчи корхоналарда, ўрим-йиғимда қатнашиш учун бошқа районларга келганлардан эса уларнинг ҳар биридан 4 центнерга қадар миқдорда донни ҳосил ўрим-йиғимида ишлаб топган ғалласининг миқдори тўғрисида хўжаликдан олган справкани кўрсатганидан кейин қабул қилиб олишга ва уларга доимий истиқомат жойида баравар миқдорда дон беришга истисно тариқасида рухсат берилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1978 йилда колхоз ва совхозлардаги ишларнинг энг долзарб даврларида саноат, транспорт корхоналари ва бошқа корхоналардан, муассасалардан ва ташкилотлардан улар учун белгиланган план топшириқларининг бажарилишига зарар етказмаган ҳолда тракторлар ва бензин ташувчи автомобилларни ҳайдовчилари билан бирга, шунингдек тракторчи-машинистлар ва автомобиль ҳайдовчиларни жалб этишга рухсат берилди. Техникани ва мазкур ходимларни иш жойига ташиш ва у ердан олиб келиш билан боғлиқ харажатларни ана шу ходимлар билан техникани колхоз ва совхозларга жўнатаётган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ўз маблағлари ҳисобидан тўлашлари керак.

Совхозларнинг ва бошқа қишлоқ хўжалик давлат корхоналарининг директорларига 1978 йилда пичан, похол ўрим-йиғимида, силос, сенаж ва ўт талқони тайёрлашда банд бўлган ходимларга қўшимча ҳақ сифатида тайёрланаётган пичан ва силоснинг 10 процентига қадар ва похолнинг 20 процентига қадар миқдорда (бепул) беришга, хусусий мулкида уй ҳайвонлари бўлган ҳамда совхозлар, қишлоқ хўжалик корхоналарида доимий ишловчи ходимларга пичан ва силоснинг 10 процентига қадар ва похолнинг 20 процентига қадар миқдорда план таннархига мувофиқ сотишга рухсат берилди.

Совхозларнинг, ўрмон хўжалиги корхоналари ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарининг директорларига тракторлар ва машиналардан фойдаланиб бўлмайдиган ерларда пичанни қўлда ўриб тайёрлаш билан банд бўлган ходимларга 50 процентга қадар миқдордаги пичанни (бепул) бериш ҳуқуқи берилди. Бепул берилаётган пичанни тайёрлаш ишларига ҳақ тўланмайди.

Совхозлар ва бошқа давлат корхоналари ходимларини рағбатлантиришнинг бундай усулларини колхозларда ҳам қўллаш тавсия этилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига хўжаликларнинг ўзларида етиштирилган юқори сифатли уруғликни тўла старли миқдорда ғамлаб қўйишлари, колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликларида дон ва дуккакли дон экинларининг эҳтиёт ҳамда жорий уруғлик фондларининг вужудга келтирилиши, шунингдек давлат ресурсларига навли уруғлик тайёрлаш планининг бажарилиши устидан қаттиқ контролликни таъминлаш топширилди. Дон ва дуккакли дон экинларининг камёб ва истиқболли навлари ҳамда маккажўхорининг оддий гибридларидан етиштирилган бутун ҳосил фақат уруғлик олиш мақсадларидагина фойдаланилсин.

Тракторчи-машинист л а р нинг шудгорлаш ишларини ўз вақтида ва юқори сифатли ўтказилишидан моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик давлат корхоналарига 1978 йилда шудгорлаш ишлари билан банд бўлган тракторчи-машинистларга экинни ёппасига ўриб-йиғиб олиш бошлангандан кейин 30 кун мобайнида бажарган ҳар бир сменадаги иш нормаси учун харид нархларида 7 килограммга қадар дон, шундан кейинги даврда эса ишлар юқори сифатли бажарилган тақдирда 5 килограммга қадар дон сотишга рухсат этиш ҳамда колхозларга шундай қилишни тавсия этиш ҳуқуқи берилди.

СССР давлат банкига айрим колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарига ўрим-йиғим техникасини харид қилиш, ғалла қуритиш пунктларини усти ёпиқ хирмонлар ва ғалла омборхоналари, шунингдек чорвачилик фермаларига техника хизмати пунктлари қуришга ҳақ тўлаш учун узоқ муддатли кредит бериш топширилди.

Ғалла қабул қилиш муддатларини қисқартириш мақсадида РСФСР Министрлар Совети билан Қозоғистон ССР Министрлар Советига қўриқ ер районларидаги ғалла қабул пунктларида дон ортиш ва тушириш билан банд бўлган юкчи ишчиларнинг меҳнатига ғалла олина бошлаганидан то 1978 йилнинг 1 декабрига қадар улар кунлик иш нормасини бажарган тақдирда 50 процент оширилган нархлар билан ҳақ тўлаш ҳуқуқи берилади.

Йўллар министрлигига, РСФСР Дарё Флоти министрлигига ва Денгиз Флоти министрлигига қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги, ғалла қабул қилиш корхоналарига ҳамда 1978 йилда ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва асрашни таъминлаш билан боғлиқ бошқа ташкилотларга юборилаётган юкларни ортиш учун вагонлар ва кемалар биринчи навбатда (планга мувофиқ) беришни таъминлаш таклиф этилди. Юкларни пландан ташқари ташиш зарур бўлиб қолган чоғда мазкур юкларни ортиб жўнатиш учун министрликлар ва идоралар билан келишиб олган ҳолда вагонлар, кемалар ва контейнерларни бериб туриш таъминлансин. Мамлакатнинг жанубий районларидан сабзавот ва мева ташиш учун ҳаракат графикларида тезлиги оширилган махсус поездлар қатнови кўзда тутилсин.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, министрликлар ва идораларга қишлоқ хўжалиги учун мўлжалланган юклар ҳамда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ортилган вагонларни бўшатишни тезлаштириш юзасидан зарур тадбирларни ишлаб чиқиб амалга ошириш топширилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1978 йилда олий ўқув юртларининг студентларини (биринчи ва тугалловчи курс студентларидан ташқари) ҳамда ўрта махсус ўқув юртлари юқори синфларининг ўқувчиларини (тугалловчи курс ўқувчиларидан ташқари), шунингдек ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларини (ўрта ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларидан ташқари) қишлоқ хўжалик ишларига жалб этиш истисно тариқасида рухсат этилди. Мана шу ўқув юртларининг талабалари фақат жуда зарур бўлиб қолган ҳоллардагина кўпи билан бир ой муддатга жалб этилсин.

Студентлар отрядларининг иш тажрибасини улар 1978 йилда бажарадиган қишлоқ хўжалик ишларини ташкил этишда кенг қўллаш тўғрисида ВЛКСМ Марказий Комитети билан СССР Олий ва махсус ўрта таълим министрлигининг таклифи қабул қилинди.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка, область, район партия комитетларига ва саноат корхоналарининг партия ташкилотларига колхозлар, совхозлар, ғалла қабул қилувчи ва донни қайта ишловчи корхоналарга ўрим-йиғим техникасини, элеваторларни ва дон омборларини ремонт қилишда, ҳосил ўрим-йиғимига тайёргарлик кўриб, уни ўтказишда, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва ем-хашак тайёрлашда, шунингдек чорвачилик биноларини ремонт қилишда, озуқа цехлари ва озуқахоналарни жиҳозлашда ҳамда фермалардаги сермеҳнат ишларни механизациялашда саноат корхоналарининг 1978 йилда оталиқ ёрдамини ташкил этиш таклиф қилинди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ҳамда тегишли республика касаба союз Советлари билан келишиб 1978 йилги ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ўриб-йиғиб олиш ва ташиш даврида қишлоқ районлари ёки районлар группалари учун, шунингдек автоном республикалар, ўлкалар ва областлар учун пул мукофотлари билан бирга кўчма Қизил байроқлар таъсис этиш топширилди. Бу пул мукофотлари ва кўчма Қизил байроқлар ҳар ўн кун ичидаги иш якунларига кўра автомобиль колонналарига ва бошқа транспорт бўлинмаларига бериб борилади. «1978 йилги қишлоқ хўжалик маҳсулотларини автомобилда ташиш аълочиси» деган фахрли номни ҳам белгилаш тавсия қилинди. Шу номга сазовор бўлганларга область ва ўлка ижроия комитетларининг, республикалар Министрлар Советларининг ёрлиқлари топширилади. 1978 йилда ҳосил ўрим-йиғимини ўтказишда ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашда юксак кўрсаткичларни таъминлаётган тракторчи-машинистларга, ишчи мутахассисларга сотиш учун енгил автомобиллар ва мотоцикллар ажратиш таклиф этилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, СССР Тайёрлаш министрлигига ва «Союзсельхозт е х н и к а» га 1978 йилги ҳосил ўрим-йиғимини ўтказиш учун ажратилган моддий ресурсларни қаттиқ тежашни таъминлаш топширилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорида 1978 йилда ҳосил ўрим-йиғимига, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва озуқа тайёрлашга ўз вақтида тайёргарлик кўриш ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш, 1978-79 йил даврида чорва мол қишловини муваффақиятли ўтказиш юзасидан бошқа тадбирлар ҳам белгиланган.

* * *

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети шунга қатъий ишонч билдирдиларки, партия, совет, қишлоқ хўжалиги, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, колхозлар ва совхозлар, саноат корхоналари ва транспорт ташкилот л а р и КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1978 йил планини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириш ҳамда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун курашни кучайтириш тўғрисида»ги Мактубида белгиланган вазифаларга амал қилиб, ҳосил ўрим-йиғими ва озуқа тайёрлаш даврида ишларнинг пухта маромини таъминлаш учун, ҳосилни нобуд қилмай ўриб-йиғиб олиш, зарур миқдорда ем-хашак тайёрлаш 1978 йилда давлатга дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планларини тўла ошириб бажариш ҳамда 1978-79 йил даврида чорва мол қишловини муваффақиятли ўтказиш учун барча чораларни кўрадилар.

ПАРТИЯВИЙ ПУБЛИЦИСТИКА НАМУНАСИ

31 май куни Москвада «Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» ва «Тикланиш» асарлари муносабати билан матбуотнинг коммунизм учун курашдаги роли» деган мавзуда илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. СССР Журналистлар союзи правлениеси уюштирган бу конференцияда оммавий информация ва пропаганда органларининг раҳбарлари, журналистлар, Улуғ Ватан урушининг ветеранлари ҳамда меҳнат ветеранлари қатнашдилар.

«Правда» газетасининг бош редактори, СССР Журналистлар союзи правлениесининг раиси В. Г. Афанасьев, «Известия» газетасининг бош редактори П. Ф. Алексеев ва бошқа нотиқлар «Кичик ер» ва «Тикланиш» асарлари жуда катта ғоявий-сиёсий аҳамиятга эга бўлган ҳужжат, фикр ва ғоялар хазинаси эканлигини уқтириб ўтдилар. Бу асарларда партиямиз ва давлатимизнинг жуда бой тажрибаси тўпланган. Улар КПССнинг етакчилик ва раҳнамолик роли тўғрисидаги, тарихан қисқа муддат ичида ривожланган социализм жамиятини қурган совет халқининг ғоят буюк меҳнат жасорати ва жанговар шижоати тўғрисидаги асарлардир. Бу китоблар партиявий публицистика ҳамда бадиий маҳоратнинг ажойиб намунаси, ижодий илҳом манбаидир.

«Кичик ер»да ҳам, «Тикланиш»да ҳам бизнинг партия матбуотимиз тўғрисида кўпгина яхши сўзлар айтилганлиги биз, журналистларни қувонтиради, деди конференция иштирокчилари. Л. И. Брежневнинг китоблари матбуот ходимларини дадиллик, партиявий принципиаллик, юксак масъулият, ишга танқидий ёндашишга ўргатади.

Л. И. Брежневнинг асарлари КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш йўлида совет матбуоти, телевидениеси ва радио эшиттириши фаолиятининг жанговар программасидир. Ўрток Л. И. Брежневнинг бу асарлари ҳамда унинг Сибирь ва Узоқ Шарқ районларига қилган сафари вақтида ва бошқа нутқларида берган маслаҳатлари журналистларни жанговар руҳда, мароқли ёзишга, ҳар бир иборага жонли фикр ва ҳис-туйғу бағишлашга, ҳар бир сўзнинг кишилар қалбига етиб боришига, совет кишиларини зарбдор меҳнат қилиб, коммунизм қурилишида муваффақиятларга илҳомлантиришга эришишга ўргатади.

Конференция иштирокчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома йўлладилар.

Конференция ишида КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлимининг мудири Е. М. Тяжельников, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси В. А. Голиков қатнашдилар. (ТАСС).

УЧ КИТЪА КИНО САНЪАТИНИНГ БАЙРАМИ

ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИ V ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИ ЁПИЛДИ

Ўн кун Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари кинофестивалининг қатнашчилари ва меҳмонлари учун қизғин иш даври бўлди. Ниҳоят кузатиш дамлари, дўстларга, эски ва янги танишларга «кўришгунча хайр» деб айтадиган пайт ҳам келди.

1 июнь куни киноанжуман қатнашчилари ва меҳмонлари қилинган ишга, «Тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» деган шиор остида ижодий фикрлашув ва гурунгларга якун ясаш учун Тошкент Санъат саройига якунловчи учрашувга тўпланишди.

— КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Л. И. Брежневнинг самимий ва сидқидил табрикномаси, унда кино санъати халқлар ўртасида ишонч ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашнинг муҳим омили, деб берилган юксак баҳо бешинчи халқаро кинофестиваль меҳмонлари ва қатнашчилари қалбида зўр акс садо бериб, уларнинг қизғин қўллаб-қувватлашига сабаб бўлди, фестивалнинг муваффақиятини олдиндан белгилаб берди, деди ҳозир бўлганларга мурожаат қилиб фестиваль ташкилий комитетининг раиси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ҳ. Абдуллаева.

Кино арбобларининг Ўзбекистон пойтахтида ўтказилган бу галги учрашуви Леонид Ильич Брежневнинг Тошкент фестиваллари планетада тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш, халқларнинг ижтимоий ва маданий ривожланиши, миллий мустақиллик ва демократия учун кураш вазифаларига мос бўлиб тушади. Осиё, Африка ва Лотин Америкаси илғор санъат арбоблари ўртасидаги, дунёнинг барча мамлакатлари кинематографиячилари ўртасидаги алоқаларни кучайтиришга хизмат қилади, деб айтган сўзларининг яққол исботи бўлди.

Фестиваль уч қитъа халқлари дўстлигининг ҳақиқий байрамига айланди. У илғор кино арбобларининг кучлари янада жипслашганлигини намойиш қилди ва миллий кинематографияларнинг бир-бирини ўзаро бойитишида янги қадам бўлди. Ҳамманинг фикри ана шу.

Кино кўрик қатнашчилари расмий кўрик учун 230 та бадиий, қисқа метражли ва ҳужжатли фильм тақдим этишди. Тематикаси, жанрлари ва ижодий услуби жиҳатидан турлича бўлган бу фильмлар Осиё, Африка ва Лотин Америкаси халқлари турмуши ва меҳнатининг кураши ва муддаоларининг, орзу-умидлари ва ижодий режаларининг кенг панорамасини гавдалантирди. Фестиваль фильмлари илғор кинематограф ижоди билан уч қитъа мамлакатларининг халқлари ҳаётидаги чуқур сиёсий ва ижтимоий ўзгаришлар ўртасидаги чамбарчас боғланишнинг яққол далили бўлди.

Бу галги кино кўрик ғоят ваколатли с о с т а в д а ўтди. Осиё, Африка ва Лотин Америкасидаги етмиш чет мамлакат тўртта халқаро ва миллий ташкилот — БМТ, ЮНЕСКО, Фаластин Озодлик ташкилоти ва Чили ватанпарвар кучлари, тўққиз Совет иттифоқдош республикаси фестивалнинг расмий қатнашчилари бўлдилар. Расмий кўрикда Австралия билан Океания вакиллари биринчи бор қатнашдилар. Унда — барча Совет иттифоқдош республикаларидан ва социалистик мамлакатлардан, Европа ва Шимолий Америка давлатларидан кўпгина меҳмонлар иштирок этишди.

Аслида Тошкент фестивалида ер куррасининг барча қитъаларидан вакиллар қатнашишди. Унинг иштирокчилари ва меҳмонлари орасида — таниқли сиёсий ва давлат арбоблари, жаҳон киносининг атоқли усталари, машҳур режиссёрлар, операторлар, актёрлар ва кино танқидчилари бор эди.

Тошкент фестиваллари тартиб-қоидасида б а р ч а мамлакатларнинг тенг ҳуқуқ билан қатнашиши кўзда тути л г а н. Унда конкурс йўқ, фестиваль маслакдошларнинг ижодий тажрибани б а ҳ а м кўриш, кино санъатидаги жамики энг яхши, илғор кучларни жипслаштириш учун дўстона учрашув тарзида ўтказилади. Расмий кўрикдаги ҳамма фильмларга фестивалга қатнашганлиги тўғрисидаги дипломлар берилди, шу билан бирга фестивалнинг қирқ икки фильмини Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг турли жамоат ташкилотлари ўз совринлари ва дипломлари билан тақдирладилар.

Тошкент киноанжумани доирасида «Тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлиги учун курашда кинонинг роли» мавзуидаги ижодий мунозара бўлиб ўтди, Бутуниттифоқ «Совэкспортфильм» бирлашмаси ташкил этган кино бозори ишлаб турди. Фестиваль қатнашчилари ва меҳмонлари Ўзбекистон ва унинг пойтахти билан танишдилар, республика шаҳар ва қишлоқларининг меҳнатчилари ҳузурида меҳмон бўлдилар, уларнинг меҳмондўстлигини, тинчлик, дўстлик ва тараққиёт ғоялари тантанасига астойдил ишонганликларини, уларнинг КПСС XXV съезди ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга сидқидилдан интилаётганликларини яқиндан ҳис қила олдилар.

Тошкент кинофестивали ёпилиши пайтида сўзга чиққан делегацияларнинг вакиллари ўрток Л. И. Брежнев табрикномасининг жуда катта аҳамиятини, кўрикнинг биринчи кунидан сўнгги кунигача чинакам яхши ният, ўртоқларча ҳамкорликнинг самарали муҳитини қайд этдилар.

...Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат гимнлари янграйди. Фестивалнинг мовий эмблемаси тасвирланган оқ алвон тантанавор туширилади.

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг бешинчи халқаро кинофестивали тугади. Унинг қатнашчилари ўз мамлакатларига ижодий тажриба билан, янги ғоялар ва режалар билан қайтиб бордилар, бу ғоя ва режалар юксак ҳаётбахш идеаллар йўлидаги курашда илғор кино санъати байроғини янада баланд кўтариш имконини беради.

(ЎзТАГ).

СЎЗ—ТАЖРИБАКОР ДЕҲҚОНЛАРГА

МАРРА—70 ЦЕНТНЕР

Жиззах районидаги Навоий номли колхознинг Толибжон РАҲМАТОВ бошлиқ бригадаси 70 центнерлик пахта ҳосили учун курашяпти. Миришкор деҳқон бой тажрибалар ҳақида мухбиримиз билан суҳбатда қуйидагиларни айтди.

— Бригадангиз аъзолари узоқ йиллардан буён пахтадан рекорд ҳосил етиштириб келяпти. Бунинг сирлари ва бу йилги режаларингиз ҳақида гапириб берсангиз.

—Биз 60-65 центнерлик пахта ҳосили маррасини эгаллаганимизга анча йил бўлди. Бу йил эса гектаридан 70 центнердан пахта хирмони кўтариш мажбуриятини олдик. Ҳар йилнинг ўзига яраша меҳнати ва роҳати бўлади, қийинчиликлари кўп ташвишга солади. Лекин планлар тўлиб, мажбуриятлар бажарилгандан кейин ҳаммаси ювилиб кетади. Гап мустаҳкам ирода, интизомга, ғалабага бўлган комил ишончга боғлиқ.

Ўнинчи беш йилликнинг ўтган дастлабки икки йилини олайлик. Қандай қийинчиликларни бошдан кечирмадик дейсиз? Айниқса, сув камоблиги, ҳашаротларнинг кўпайиши катта қийинчиликлар туғдирди. Аммо бу қийинчиликларни мардонавор енгдик.

Бу йил бошқача манзарага дуч келиб турибмиз. Ёғингарчиликлар кўп бўлди, мутахассисларнинг фикрича, баҳор фаслида икки-уч норма миқдорида ёмғир ёғди, бунинг устига сел-жалани айтмайсизми? Анчагина майдондаги қийғос амалга кирган ғўзаларимизни дўл урди. Биз табиий офатлар билан юзма-юз туриб олишдик, катта майдонларга икки-уч мартагача қайта чигит экдик. Меҳнатимиз зое кетмади, гектар ҳисобига 120-125 минг туп, ҳатто ундан кўпроқ кўчат сонига эгамиз.

— Кўчатлар сонининг белгиланган миқдорда бўлиши юқори ҳосилга қўйилган дастлабки пойдевор демоқчисиз-да, шундайми!

— Худди шундай. Ҳосил яхши парваришланган ҳар туп ниҳолдан олинади. Ҳозир 120-125 минг туп кўчатга эга эканмиз, уни пахта теримининг охиригача тўла сақлаб қолишимиз, машинага мос қилиб ўстиришимиз керак. Ғўзалар нечоғли калта бўғин бўлса, ҳосилдорлиги шунча юқори бўлади.

Шу ўринда кўп йиллик тажрибага таяниб, экинлар сийраклигига қарши каттиқ кураш олиб бориш зарурлигини уқтириб ўтмоқчиман. Пахтачилик, маккажўхоричилик, бедачилик, полизчилик ва ҳатто боғдорчилик-узумчиликда айрим ҳолларда кўчатлар сийрак бўлади. Сийрак кўчатдан кутилганча тўла ҳосил олиб бўлмайди. Нимага денг? Ўша ниҳоллар сийрак чиққан ёки бутунлай чиқмаган қаторларга ҳам сув тараймиз, ўғит соламиз, бегона ўтларни йўқотамиз, ҳашаротларга қарши дори сепамиз, агротехниканинг қандай тадбирларини ўтказиш лозим бўлса, ҳаммасини қиламиз. Кўчати қалин карталардан кутилганча ҳосил оламиз, кўчатлар сийрак ёки ола чиққан карталар деҳқонларни доғда қолдиради.

Бундан чиқадиган хулоса шуки, деҳқончиликда, хусусан пахтачиликда ниҳоллар сийраклигига қарши ҳар доим ўт очишимиз керак. Иложи борича кўчатлар сони бут бўлсин. Лекин ҳамма жойда ҳам бунга эришиш осон эмас. Масалан, шўр-туз, ер ости суви, турли табиий офатлар ғўзалар сонини камайтириб қўяди. Йўллар четидан қаралса ниҳоллар дуркин ўсаётганини кўрамиз, карталарнинг ўрталарида эса кўчатлар сийраклиги яққол кўзга ташланади. Дарахтларнинг остида ҳам кўпинча шундай бўлади. Бу йилги сел-дўл, айниқса, ғўза тупларини камайтириб юборди. Айрим жойларда ҳамон увитилган, нишлантирилган чигит ниҳоллар сийрак ёки ола чиққан жойларга экиляпти. Бу масалани деҳқонлар ўзлари зудлик билан ҳал қилишлари керак. Лекин асосий эътиборни мавжуд ниҳолларни тез ва соз парваришлаш йўли билан серавж ва серҳосил қилиб ўстиришга қаратишимиз керак. Кўп йиллик тажриба кеч ёки қайта чигит экилган майдонларнинг ғўзаларини ҳам агротехника қоидалари асосида парваришлаб юқори ҳосилли ғўзалар даражасига етказиб олиш мумкин ва лозимлигини кўрсатди. Бу йилги шароитда ана шундай майдонларга камида бир-бир ярим марта қўшимча комплекс парвариш беришимиз керак.

— Сиз бунда биринчи галда қандай тадбирларни кўзда тутяпсиз!

— Ёмғир ёғавериб тупроқ қатлами зичлашиб кетди. Уни зудлик билан юмшатмаса ёш ниҳоллар яхши ўса олмайди, сарипоча бўлиб қолади. Шунинг учун культивацияни кучайтириш керак. Биз шу кунларда 15-20 сантиметр чуқурликда культивация қиляпмиз, культиваторларнинг ишчи органлари қатор оралиғини деярли пуштагача қамраб оляпти. Натижада ўсимлик иссиқликдан яхши фойдаланиб, соғлом ўсяпти. Ҳозир катта майдонлардаги ғўзаларимиз шонага кирди.

Шу ўринда яна бир нарсага эътибор бериш керак. Пайкалларга сув тараш учун жўяклар очишни сув олишдан беш-олти кун олдин тугаллаш керак. Шунда ёғингарчиликлардан қолган ортиқча нам парланиб кетади, эгатлар оралиғи пуштага қадар қизийди. Шундан кейин сув қўйилса, унинг самарадорлиги кескин ошади. Ер етилиши билан дарҳол культивация қилинса ,тупроқ майин ҳолда сақланади.

Пахтакор деҳқонларимиз яхши биладиларки, ғўзаларнинг илдизлари аввал ерга қараб ўсади, сўнгра пояси кўкка қараб бўй чўзади. Шуни ҳисобга олиб, бу йилги шароитда, айниқса, дастлабки кезларда ҳамма жойда культивация чуқурлигини 15 сантиметрдан камайтирмай 20 сантиметргача етказавериш керак. Фақат ниҳолларни тупроқ кўмиб қолмаса бас! Кенглигига келганда эса ғўзалар атрофида кўпи билан 5-6 сантиметр жой қолса кифоя қилади.

Энди ғўзаларни озиқлантириш масаласига келайлик! Ўғит ҳосилнинг онаси. Ёғингарчилик кўп бўлган йилларда ҳамма турдаги ўғитлар эртароқ қатор ораларига, ўсимликнинг илдизларига яқинлаштириб солиниши шарт. Чунки кўлоб сув таъсирида тупроқнинг устки қатламидаги ўғитлар қуйи қатламига чўкади. Ҳозир айнан шундай бўлди. Вазиятни ҳисобга олиб, культивация вақтида ғўзаларни СУЗ ёрдамида ўғитлаб кетишимиз шарт. СУЗсиз культивация, культивациясиз СУЗ юргизилмасин. Айни пайтда азот, фосфор ва бошқа ўғитлар чиритилган гўнг, қўй қийига аралаштириб солинсин. Шунда самара яхши бўлади. Кўпчилик колхозлар, совхозлар йиллик ўғит нормасини июнь ойининг биринчи ярмида ерга солишни тугаллаш тадбирларини белгилаб амалий иш қилишяпти, бизнинг колхозимизда ҳам шундай бўляпти.

Пахтакорларимиз олдида турган вазифалардан бири ва энг муҳими тез кунлар ичида ҳамма жойда ғўзаларни тўла шоналатиб олиш, 20-25 июнгача гуллашини таъминлашдан иборат. Лекин ўсимликнинг ўсиш, ривожланиши ўтган йилдагидан анча орқада қоляпти. Муҳим вазифамиз ҳар бир комплекс парвариш ўтказилганда ғўзаларнинг амал олишини ўртача бир ҳафтага тезлаштиришдан иборат. Бунга эришса бўлади. Унинг муҳим шартларидан бири суғоришни тез ва сифатли ўтказишдан иборат.

Кўпчилик хўжаликларда ғўзаларни биринчи суғориш тугалланяпти, бизнинг колхозимизда ҳам бу иш поёнига етказилай деб қолди. Лекин айрим жойларда «ерда нам кўп» деган баҳона билан суғориш кечиктириляпти. Бунга йўл қўйиб бўлмайди. Ёмғирнинг нами ғўзалар учун оқар сувнинг нами хизматини ўтай олмайди, аксинча ёш ниҳолларнинг ривожини сусайтиради. Ўтказилган текширишлар шуни кўрсатдики, тупроқнинг 10 сантиметригача бўлган устки қатламида кераксиз ва фойдасиз нам тўпланиб қолган, шўр-туз бор. Бундай аҳволда қатламга ҳаво киролмаяпти. Шунинг учун ғўзаларни тезроқ суғориш керак, бунда тупроқ тузилиши, ўсимликнинг сувга бўлган талабини ҳисобга олиб, ҳар бир картага алоҳида норма белгилаш керак. Бизнинг сувчиларимиз бир кеча-кундузда бир ярим гектаргача майдондаги ғўзаларни суғоряптилар.

Ғўзалар серавж бўлиб ўсолмаяпти. Бунга сабаб шуки, ҳашаротлар кўпаяпти. Масалан ширани олайлик. Шира биринчидан ёш ниҳолларнинг сўкини сўряпти, нимжон қилиб қўйяпти, иккинчидан ўсиш нуқтасини қирқяпти. Бошқа хил сўрувчи, кемирувчи зараркунандалар ҳам шундай зарар етказяпти. Хўжаликларда унга қарши қўлланиладиган химикатлар кўп, химизаторларимиз бой тажрибага эга. Шундай экан, ҳашаротларга қарши курашни бутун чоралар билан кучайтиришимиз, мавжудларини бутунлай йўқотиб, қайта пайдо бўлишига йўл қўймаслик чораларини кўришимиз керак. Ҳар бир карта жамоатчиликнинг назорати остида бўлиши, зарарланган жойларда профилактик чоралар кўрилиши шарт!

Ғўзаларнинг яна бир душмани бор, у бегона ўтлардир. Бегона ўтлар пахта ҳосилдорлигини кескин камайтиради. Шунинг учун бегона ўтларни тез ва бутунлай тугаллашимиз зарур.

Бу йилги шароитда бегона ўтлар айниқса кўпайди. Унга қарши таъсирчан чоралар кўриляпти. Лекин поёнига етказилгани йўқ. Бош вазифамиз— бегона ўтларни тўла йўқотишдан, ишчи кучлари, техника воситаларини шу ишга сафарбар этишдан иборат.

Пахтакорлик номини шарафлаш осон эмас. Лекин ҳалол меҳнатимиз билан юқори ҳосил етиштириб, касбимизга доғ туширмаймиз. Бригадамиз бўйича гектаридан 70 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга етиб ортадиган ҳосил етиштирамиз. Ортиқбой Раҳматов, Бувойша Усмонова ва бошқа миришкор деҳқонлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг азаматлари ҳам 50-55 центнерлик ҳосил маррасини кўзлаб астойдил меҳнат қилмоқдалар.

1978 йилни колхозимиз бўйича гектаридан 45 центнердан хирмон кўтариб, она-Ватанга 11.000 тонна пахта етказиб бериш билан якунлаймиз.

«ДАЛА МАЛИКАСИ» ЯШНАМОҚДА

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Наманган райони «каҳрабо дон» миришкорлари бу йил гектаридан юз центнердан дон ҳамда 500 центнердан кўкпоя етиштириш учун курашмоқдалар. Район комсомоллари бу серунум ўсимлик парваришини ўз оталиғига олганлар. Райониинг деярли барча хўжаликларидаги маккажўхоричилик бригадаларига комсомол-ёшлар бошчилик қилишаётир. «Ленинград» колхозининг Низомиддин Муҳиддинов, «Партия XXII съезди» колхозининг Жўрабой Деҳқонов, Свердлов номли колхознинг Иброҳим Мадраҳимов, Охунбобоев номли колхознинг Каримжон Жўраев ўртоқлар бошлиқ бригадалари далаларида маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирилаётир. Бу коллективларда ўсимликнинг парваришига алоҳида аҳамият берилмоқда.

Утган йили Охунбобоев номли колхознинг Каримжон Жўраев бошлиқ бригадаси азаматлари маккажўхоридан юқори ҳосил олган эдилар. Ана шу муносабат билан коллективнинг етакчиси К. Жўраев юксак мукофот — «Ҳурмат Белгиси» ордени билан тақдирланди.

Суратда: комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари маккажўхори ривожини кўздан кечиришмоқда.

Х. Ҳайдаров фотоси. (ЎзТАГ).

«ҚОРАҚАЛПОҚ АДАБИЁТИ ТАРИХИ»

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиалининг Н. Давқораев номидаги тил ва адабиёт тарихи институти олимлари икки томлик «Қорақалпоқ совет адабиёти тарихи» китобини нашрга тайёрладилар.

Филологлар илмий асарда Октябрь революцияси туфайли дунёга келган миллий адабиётнинг тарихий ривожланиш йўлини умумлаштирдилар, кўпмиллатли совет адабиётининг ажралмас қисми бўлган қорақалпоқ адабиёти ривожининг умумий қонуниятларини очиб бердилар.

(ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар:

Денов райони (район партия комитетининг секретари **Д. Чориев**, район ижроия комитетининг раиси **А. Раҳимов**, район комсомол комитетининг секретари **Х. Ёдгоров**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **Б. Юсупов**).

Сариосиё райони (район партия комитетининг секретари **Т. Менглиев**, район ижроия комитетининг раиси **А. Номозов**, район комсомол комитетининг секретари **А. Аҳмедов**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **А. Бегимқулов**).

Шеробод райони (район партия комитетининг секретари **М. Иброҳимов**, район ижроия комитетининг раиси **Ч. Толлиев**, район комсомол комитетининг секретари **Т. Менгатов**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **К. Абдураимов**).

Оҳангарон райони (район партия комитетининг секретари **К. Аъзамов**, район ижроия комитетининг раиси **А. Қосимов**, район комсомол комитетининг секретари **М. Бобохўжаев**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **Т. Каримов**).

Ленин райони (район партия комитетининг секретари **Х. Исманов**, район ижроия комитетининг раиси **З. Усмонов**, район комсомол комитетининг секретари **О. Абдуллаев**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **Г. Тоҳиров**).

Бағдод райони (район партия комитетининг секретари **Г. Назиров**, район ижроия комитетининг раиси **Э. Тоҳиров**, район комсомол комитетининг секретари **Д. Юсупова**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **М. Ҳамроқулов**).

Уйчи райони (район партия комитетининг секретари **А. Эгамбердиев**, район ижроия комитетининг раиси **А. Аҳмедова**, район комсомол комитетининг секретари **А. Урунов**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **К. Йўлдошев**).

Чуст райони (район партия комитетининг секретари **Э. Дадабоев**, район ижроия комитетининг раиси **Э. Пошшахўжаев**, район комсомол комитетининг секретари **М. Жалолова**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **С. Ашуров**).

Янгиқўрғон райони (район партия комитетининг секретари **А. Қорнмаматов**, район ижроия комитетининг раиси **Б. Ҳакимов**, район комсомол комитетининг секретари **О. Назаров**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **А. Мажнунов**).

Андижон райони (район партия комитетининг секретари **А. Исмоилов**, район ижроия комитетининг раиси **Х. Ўрунов**, район комсомол комитетининг секретари **О. Хожиматов**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **А. Ҳамроқулов**).

Тўрткўл райони (район партия комитетининг секретари **К. Нурумбетов**, район ижроия комитетининг раиси **А. Юсупов**, район комсомол комитетининг секретари **Д. Ҳолниёзов**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **О. Собирова**).

Поп райони (район партия комитетининг секретари **Р. Сиддиқов**, район ижроия комитетининг раиси **А. Мирзааҳмедов**, район комсомол комитетининг секретари **Д. Дадажонова**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **Т. Инсопов**).

Наманган райони (район партия комитетининг секретари **Х. Охунов**, район ижроия комитетининг раиси **Р. Умарова**, район комсомол комитетининг секретари **А. Жўлибоев**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **Т. Ворисов**).

Хатирчи райони (район партия комитетининг секретари **Р. Маҳманов**, район ижроия комитетининг раиси **М. Холбўтаев**, район комсомол комитетининг секретари **М. Одилова**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **М. Югай**).

Каттақўрғон райони (район партия комитетининг секретари **И. Туробов**, район ижроия комитетининг раиси **К. Шодиев**, район комсомол комитетининг секретари **С. Назаров**, бош пилла қуритиш идорасининг директори **А. Қораев**).

МЎЛ-ҲОСИЛ ЙЎЛИДА

КОМСОМОЛ. Машҳур пахтакор, Ленин мукофоти лауреати Жавод Кўчиев раҳбарлик қилаётган «Коммунизм» колхозининг азамат деҳқонлари табиий қийинчиликларга қарши мардонавор курашиб, ғўза парваришида Комсомол районида илғорликни қўлдан бермай келмоқдалар. Хўжалик меҳнат аҳли ҳар гектар ердан камида 40 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқда. Фидокорона меҳнат эвазига деярли барча майдонда бир текис соғлом кўчат бўлиши таъминланди. Асосий майдонлардаги кўчатлар текис шонага кирди. Хўжаликнинг Қаршибой Эсонов, Ғозибой Жаводов, Мамакарим Абдуллаев, Шарифжон Шарофитдинов ўртоқлар бошлиқ юқори ҳосилли бригадаларида ғўзалар яхши ривожланиб, текис шонага кирди. Шу кеча кундузда хўжалик далаларида қирққа яқин чопиқ трактори унумли ишлаб турибди.

А. УМАРОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МАОРИФИМИЗ ЖОНКУЯРЛАРИ

МЕҲНАТ ШАРАФИ

РЕПОРТАЖ

Республикамиз пойтахтининг янги ташкил этилган Акмал Икромов районидаги Ойдин Собирова номли 106-мактабда яқинда ажойиб кеча ўтказилди. Шу мактабнинг мўътабар муаллимларидан олти кишининг юбилей тўйлари нишонланди.

Шинамгина безатилган мактаб зали. Ҳар бир юбиляр учун ажратилган стол атрофига уларнинг оила аъзолари, ёру дўстлари, шогирдлари тўпланишган. Тантанали кечани очар экан, мактаб директори Йўлдош Эргашев юбилярларни пиру бадавлатлар деб атади. Дарҳақиқат, кекса зиёкорлардан ҳар бирининг қанчадан-қанча шогирдлари бор.

Ривоятларда устоз таълимини олмаган, муаллим таҳсилида бўлмаган шогирд, ёинки илми толиб булбул хонишини тинглашдан маҳрум бўлиб очилмай қолган ғунчага қиёс қилинади. Шунинг учун бўлса керак, дастлабки сабоқни берган муаллим ҳамиша ҳурмат-эҳтиром, эъзозу иззат билан тилга олинади, эсланади. Худди шу боисдан Маъфират Юнусова, Карима Юсупова ва Инобат Юнусоваларнинг меҳнати айниқса қадрли. Ҳар учаласи бошланғич синфларда дарс беришган. Мактаб бўсағасига илк бор қадам қўйган болаларга ҳарф танитиб, уларни илм уммони сари дадил бошлашган. Устозларини фақат биринчи синф ўқувчиларигина эмас, эрта-индин мактаб билан хайрлашиб, катта ҳаёт қучоғига йўл оладиган йигит-қизлар ҳам жуда самимий муборакбод этишди.

Залнинг деворларига илинган суратлар, бурчакдаги стол устига қўйилган турли хил ёдгорлик буюмлари киши диққатини ўзига тортади. Уларнинг бари камтарин, меҳрибон устоз, Ўзбекистон Рассомлар союзининг аъзоси, расм-чизмачилик муаллими Ҳамидулла Жунайдуллаев ижодига мансуб.

Мактаб пионер ва ўқувчилари, комсомол ташкилоти вакиллари ўз устозларини қутлаб, уларга гуллар тутишар экан, юқорида номлари зикр этилган устозлар қаторида немис тили ўқитувчиси Полина Давидовна Клейнернинг ҳам, она тили ва адабиётдан дарс бериш билан бирга бир неча йиллардан бери илмий бўлим мудири вазифасида ишлаб, қанчадан-қанча ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашга ўз ҳиссасини қўшиб келаётган Раҳима Ориповаларнинг ҳам кўзларида севинч ёшлари қалқиди.

У. ФАЙЗИЕВА.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«МУХБИР»—«КОРРЕСПОНДЕНТ»

Журналнинг 5-сони «Халқ минбари» сарлавҳали бош мақола билан очилади. Ўзбекистон журналистлар союзи правлениесининг III пленумининг иши журнал саҳифаларида кенг ёритилган.

«СССР Конституцияси амалда» рубрикаси остида эълон қилинган материаллар Оҳангарон район «Оҳангарон» газетаси саҳифасида ҳаётимизнинг Асосий Қонуни қандай пропаганда қилинаётганлиги кенг ёритилган. «Пролетариатнинг буюк журналисти» сарлавҳали мақола К. Маркс таваллудининг 160 йиллигига бағишланган. «Фрунзевец» газетаси биринчи сони чиққанлигининг 60 йиллиги муносабати билан журнал саҳифаларида бир группа ҳарбий журналистларга сўз берилган. «Матбуотга партиявий раҳбарлик», «Нашриёт. Полиграфия», «Биринчи мухбирлар», «Яхши кишилар ҳақида» сингари рубрикалар остида хилма-хил материаллар ўрин олган Ўзбекистон Телеграф Агентлигининг 60 йиллиги муносабати билан фотосуратлар подборкаси чоп этилган. «Етуклик босқичлари» сарлавҳали мақолада Бухоро темир йўл институтининг «Илғор фан учун» кўп тиражли газетаси материаллари таҳлил этилади. «Изланиш клуби»да журналистларнинг янги асарлари ўрин олган. Журнал ҳар галгидек хилма-хил фото ва график суратлар билан қизиқарли безатилган.

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ХАБАРЛАР.

Стокгольмда нашр этиладиган ҳафталик «Нюхетер фронт совьет унионен» газетаси КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг «Кичик ер» асарини чоп этди.

Шу эсдаликларнинг швед тилида эълон қилиниши муносабати билан газетанинг бош редактори Свен Сторк бундай деди: Леонид Ильич Брежневнинг китоби —уруш йилларида совет кишиларининг жасоратини кўрсатувчи

МАРОҚ БИЛАН ЎҚИЛАДИГАН КИТОБ

жонли, ғоят таъсирчан далилдир. Газетхонлар бу ҳақда редакциямизга телефон қилиб, мактублар юбормоқдалар. Газетхонлардан бири редакцияга юборган мактубида «уруш йиллари тўғрисида Л. И. Брежневнинг эсдаликларини эълон қилганлигингиз учун самимий ташаккур билдираман. Бу асар Америка ва Англия ёзувчиларининг биз одатда ўқиб юрган уруш тўғрисидаги китобларига сира ўхшамайди», деб таъкидлайди. Леонид Ильич Брежневнинг китобида уруш ҳеч қачон такрорланмаслиги керак деган қатъий талаб асосий мавзу қилиб олинган, дейди С. Сторк.

БИТИМ ИМЗОЛАНДИ

КОБУЛ. (ТАСС). Бу ерда 31 май куни ТАСС билан Афғонистоннинг Бахтар информация агентлиги ўртасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги битим имзоланди. Бу битимда ўзаро ахборот айирбошлашни кенгайтириш, ахборот қабул қилиш ва юбориш соҳасида ҳамкорлик қилиш кўзда тутилади.

ФАЛАСТИННИНГ ҲАҚҚОНИЙ ИШИ ҒАЛАБА ҚОЗОНАДИ!

Тошкент шаҳар жамоатчилигининг 31 майда бўлиб ўтган йиғилиши қатнашчилари курашаётган Фаластин халқи билан бирдамликларини изҳор этдилар.

Меҳнат коллективларининг вакиллари, шунингдек Тошкент кинофестивалининг қатнашчилари Фаластин диёрини босиб олган ва ўз халқининг мустақил давлатига эга бўлишидан иборат муқаддас ҳуқуқини ҳимоя қилаётганликлари учунгина фаластинликларни ўлдираётган Исроил агрессорларини лаънатладилар.

Сўзга чиққан нотиқлар фаластинлик араб халқининг одилона кураши муваффақият қозонади деб қаттиқ ишонч билдирдилар. Совет кишилари, барча тараққийпарвар инсоният фаластинлик ватанпарварларни кенг кўламда қўллаб-қувватлаётганликлари бунга ёрдам беради, деб таъкидлашди улар.

(ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАМИЗДА

Революция ғалабаларини ҳимоя қилиш йўлида

КОБУЛ, 1 июнь. (ТАСС). Афғонистон Демократик Республикаси Революцион кенгашининг Раиси ва Бош министри Н. М. Тараки мамлакатнинг турли районларидан келган аҳоли вакиллари билан учрашувда бундай деди: Афғонистон ҳукумати ўтмиш режимдан мерос бўлиб қолган эксплуатация, тенгсизлик ва адолатсизликнинг барча турлари сарқитларини тугатиш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилади. Афғонистон Халқ Демократик партияси раҳбарлигида амалга оширилган 27 апрель революцияси натижасида Нодир шоҳ сулоласининг сўнгги вакили Довуднинг мустабид режими тугатилди. Афғонистон меҳнаткашлари мамлакат барча бойликларининг қонуний меросхўри бўлиб қолганлиги 27 апрель революциясининг энг катта ғалабасидир.

Ҳозирги вақтда бизнинг олдимизда жуда муҳим вазифа турибди. У ҳам бўлса халқни озиқ-овқат, кийим-кечак, уй-жой билан таъминлашдан иборат. Революцион кенгаш таклиф этган илғор ижтимоий-иқтисодий ислоҳотлар программасини меҳнаткашлар кенг табақалари қўллаб-қувватлаётганлиги туфайли бу ғоят муҳим мақсадга эришамиз, деб таъкидлади Н. М. Тараки.

АДР Революцион кенгашининг Раиси ва Бош министри сўзининг охирида мамлакат ишчилари, деҳқонлари ва зиёлиларининг мададига суянган Халқ демократик партия халқнинг чинакам манфаатларини қўриқлайди ва революция ғалабаларига Афғонистон ички душманларининг ҳам, ташқи душманларининг ҳам қасд қилишларига асло йўл бермайди, деб айтди.

НАТО билан яқинлашиш йўли

Пекин раҳбарлари Ғарб билан сиёсий ҳамкорликкина эмас, ҳарбий ҳамкорлик қилиш йўлини ҳам актив амалга оширмоқдалар. Улар Хитойнинг «Умумий бозор» билан алоқаларини мустаҳкамлашга ва НАТО ҳарбий-сиёсий блоки билан яқинлашишга интилмоқдалар. ХХР Давлат Кенгаши бош министрининг ўринбосари Гу Му бошчилигидаги Хитой делегациясининг Ғарбий Европа мамлакатларига тез-тез бориб туриши ҳам буни исбот этади.

Сиёсий обзорчилар таъкидлаб ўтганидек, шу йилнинг бошида ХХРнинг Европа Иқтисодий ҳамжамияти билан тузган шартномаси ҳамкорлик учун жумладан, ҳарбий соҳадаги ҳамкорлик учун кенг имкониятлар очиб беради.

Пекин шу шартномага мувофиқ, кўп қулайлик яратиб берадиган режимдан ва Хитойга стратегик моллар сотиш соҳасида ҳар қандай чеклашлар бекор қилинганидан фойдаланиб, НАТО мамлакатларида ҳарбий техникани харид қилишга алоҳида эътибор бермоқда. Матбуотнинг хабар беришича, Хитой делегацияси Парижда бўлган вақтида Хитой армиясини таъминлаш учун ҳарбий анжомлар сотиб олиш тўғрисида битимлар тузилган.

НАТО стратеглари Пекиннинг антисовет позициясидан, унинг миллий озодлик ҳаракатига ошкора қарши чиқаётганидан фойдаланмоқдалар. Улар Хитой билан ҳарбий ҳамкорлик қилиш учун кенг йўл очиб беришга шай бўлиб турибдилар. Маълумки, НАТОнинг Европадаги бирлашган қуролли кучлари олий бош қўмондони Америка генерали А. Хейг яқинда ХХРни Шимолий Атлантика блокининг «16-аъзоси» деб атади.

Лондонда чиқадиган «Дейли мейл» газетасининг хабари диққат-эътиборни ўзига жалб этади. Газета 30 майдаги сонида қуйидагиларни ёзди: ҳозирги вақтда НАТО кенгашининг Вашингтонда ўтказилаётган сессиясида қатнашаётган Англия бош министри Ж. Каллаген Хитойга замонавий қурол-яроғларни етказиб беришни кўзда тутган планни АҚШ президенти билан муҳокама қилади. Шу муносабат билан бу ерда таъкидлаб ўтилганидек, АҚШ президентининг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси З. Бжезинский яқинда Пекинга қилган визити вақтида шу мақсадда дастлабки тадбирларни кўриб қўйган.

Сўнгра газета қуйидагиларни уқтириб ўтади: ана шу план маъқуллаңган тақдирда Англия ва Европадаги бошқа мамлакатларнинг савдо-сотиғи ғоят кенгайиб кетади. Хитой Англиядан «Харриер» типидаги 300 ракета самолётини ва Франциядан 200 та «Мираж» самолётини сотиб олиш ниятидадир. «Дейли мейл» газетаси Пекиннинг ўз армиясини қайта қуроллантириш мақсадида замонавий танклар ва бошқа техникага ҳам буюртма бериш эҳтимоли йўқ эмас, деб таъкидлайди.

Пекиннинг қуролланиш соҳасида актив ҳаракат қилаётганлиги, унинг Ғарб мамлакатлари билан ҳарбий ҳамкорликни йўлга қўйиш учун зўр бериб интилаётганлиги ва НАТОга аъзо бўлган бир қанча давлатларнинг ҳарбий анжомларни харид қилиш борасида Хитойнинг «эҳтиёжлари»ни қондиришга шай бўлиб турганлиги Ғарб мамлакатларининг тинчликсевар жамоатчилигини ғоят ташвишга солиб қўйди.

(ТАСС).

Фарзандларимиз бахтли-саодатли бўлсинлар

Оиламизда янги меҳмон пайдо бўлди — қиз кўрдик. Серқуёш май куни дунёга келган фарзандимизга Саодат исмини қўйдик. Унинг ким бўлиши — врач ёки инженер, тўқувчи ёки муаллима бўлиши ўзига боғлиқ. Биз бўлсак унинг соғлом ва бахтиёр бўлиб ўсиши учун қўлимиздан келган ҳамма ишни қиламиз.

Ҳамма болалар каби Саодатимизнинг ҳам тақдири планетамизнинг келажагига боғлиқ. Биз она еримизнинг нейтрон бомба нурларидан вайрон бўлишини эмас, балки тинчлик қуёшининг заррин нурларидан чароғон бўлишини истаймиз. Аммо ана шу ваҳшиёна қуролни ишлаб чиқариш режалари тузилаётган АҚШ маъмуриятидагилар бошқа фикрда юришибди. Оммавий қирғин қуроллари кўпайтирилаётганлиги бизни ҳаддан ташқари ғазабга келтирмоқда, бу нарса бутун тирик жонни фалокатга гирифтор қилиши мумкин. Барча ёш ота-оналар каби, ҳамма совет кишилари каби биз ҳам жонажон Коммунистик партиянинг, Совет ҳукуматининг тинчликсевар ташқи сиёсатини қўллаб-қувватлаймиз. «Нейтрон бомба йўқолсин», деб қатъий айтамиз. Фарзандларимиз бахтли-саодатли бўлишсин, уларга атаб қушлар қўшиқ тўқишсин, тинч осмон, анвойи гуллар уларга қувонч бахш этсин, умрлари узоқ бўлсин!

У. АЪЗАМОВ.
Тошкент пахта заводининг ишчиси.
З. АЪЗАМОВА,
уй бекаси.
(ЎзТАГ).

ТОҒ БАҒРИДА.
А. Кольбинцев фотоэтюди.

МЕҲНАТКАШЛАР ДАМ ОЛИШИНИ ҚАНДАЙ ТАШКИЛ ЭТМОҚДАСИЗ?

УЧҚИЗИЛ СОҲИЛИДА

Меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил этиш республика комиссиясининг навбатдаги мажлисида Сурхондарё областида дам олиш зоналари ва муассасаларини барпо этиш режалари муҳокама этилди. Шу муносабат билан мухбиримиз Ўзбекистон Компартияси Сурхондарё область комитетининг иккинчи секретари, меҳнаткашлар дам олишини ташкил этиш область комиссиясининг раиси Виктор Константинович МИХАЙЛОВ билан учрашиб, республикамизнинг жанубий областида ишчи-хизматчиларга дам олиш бўйича яратилаётган шароитлар хусусида суҳбатлашди:

— Сурхондарё областида меҳнат шароитини яхшилашга, дам олиш зона ва базалари қурилишини тезлаштиришга, ишчи-хизматчиларни туристик саёҳатлар ва экскурсияларга кўпроқ жалб этиш ишларига алоҳида эътибор берилмоқда. Жумладан, ўтган йили 5 минг киши санаторий ва дам олиш уйларида ҳордиқ чиқаришган бўлса, 2500 га яқин меҳнаткаш темир йўл ва ҳаво йўллари бўйлаб туристик сафарларда бўлишди. 65 минг киши дам олиш кунларида экскурсияларга олиб чиқилди. Қарийб 10 минг киши Учқизил сув ҳавзаси бўйидаги Термиз шаҳар дам олиш зонасида ҳамда корхона ва муассасаларга қарашли саломатлик зоналарида дам олди.

Меҳнаткашлар дам олишини ташкил этиш Сурхондарё область комиссиясининг мунтазам иш бошлаганлиги ишчи-хизматчиларнинг унумли меҳнатдан кейин ҳордиқ чиқаришлари учун тегишли шароитлар яратиш билан боғлиқ ишларимиз йўналишини марказлаштириш, истиқболли планларга қўл уриш имконини берди. Чунончи, комиссиянинг навбатдаги йиғилишларидан бирида областнинг барча районларида дам олиш зоналари учун ер ажратиш, дам олиш муассасалари лойиҳаларини тайёрлаш каби масалалар кўриб чиқилди. «Сурханэлектросеть» ҳамда область автомобиль тресги коллективларининг меҳнаткашлар дам олишини ташкил этиш бўйича тўплаган тажрибалари маъқулланди, оммалаштириш зарурлиги қайд қилинди. Мазкур меҳнат коллективлари Учқизил сув ҳавзаси соҳилида ўз дам олиш зона ва базаларини барпо этишган. Бу ердаги спорт майдончалари, жимирлаб турган сув бўйлаб моторли қайиқ ва катерларда учиш кўпчиликка маъқул келмоқда. Автомобиль тресги, шунингдек, ўзининг «Чашма» пионер лагерига эга бўлиб, ёшлар тоғ бағрида мириқиб дам олиш имконига эгадирлар.

Бизда дам олиш зоналари ва муассасаларини ҳар томонлама ривожлантиришнинг истиқболли плани тасдиқланган. Мазкур режанинг рўёбга чиқарилиши шу йилнинг ўзидаёқ 20 корхона ва 4 қишлоқ районида дам олиш зонасини вужудга келтириш имконини беради. Келажакда янги дам олиш уйлари, оромгоҳлар, жумладан, она-болалар учун мўлжалланган бир қанча санаторийлар вужудга келтириш мўлжалланган. Бу дам олиш масканлари энг қулай шароитли, табиати гўзал Учқизил ҳамда Жанубий Сурхон сунъий денгизи соҳилларида бунёд этилади. Меҳнаткашлар Вандоба, Шалкон, Бойсун ва Хондиз сингари тоғли ерларда дам оладиган бўладилар. Бу ерларда ҳозир транспорт, сув таъминоти ва электр қуввати ягона системаси вужудга келтирилмоқда.

Учқизил сув ҳавзаси бўйларида катта ишларни амалга ошириш мўлжалланади. Бу ерда минерал сув чашмаларидан фойдаланадиган санаторийлар, шаҳарликлар учун қум-соҳил, қайиқ станцияси барпо этилади. Меҳнаткашлар дам олишини ташкил этиш область комиссиясининг тавсияси билан дам олиш зонасининг ягона дирекцияси иш бошлади. Меҳнаткашлар оромгоҳи яқинидаги отчопар ва яшил хиёбон сўлим маскан кўринишини тағин ҳам гўзаллаштириб юборади. Ўн минглаб термизликлар ва жанубий районлардан ташриф буюрувчи меҳнаткашлар шу сайилгоҳга чорланадиган бўладилар. Тоғ бағрига жойлашган Хондиздаги геологларнинг собиқ қишлоқчаси ёшлар учун дам олиш уйи, она-болалар учун санаторий ва бир қанча дам олиш базалари қилиб мослаштирилади.

1978—1980 йилларда ҳар бир меҳнат коллективи учун алоҳида дам олиш зона ва базалари қуриш ва жиҳозлашимиз лозимлигини таъкидлашни истардим. Бу мазкур муддат орасида 74 корхона, область районлари, шаҳарлари ўз дам олиш зона ва базаларига эга бўладилар, деган гап. Тадбирларни амалга ошириш учун халқ депутатлари Сурхондарё область Совети ижроия комитети ҳузурида курорт ва соғломлаштириш муассасаларини қуриш ва ундан фойдаланиш бошқармаси ташкил этилди. Бу билан ишни ташкилий жиҳатдан уюштириш бир мунча енгиллашди.

Агар район, шаҳар дам олиш зона ва базалари қуриш учун арзонга тушадиган типовой лойиҳалар яратилганда, ишимиз тағин ҳам тезлашган бўларди. Шунингдек, оромгоҳлар учун мўлжалланган ускуналар ва инвентарлар билан ўз вақтида узлуксиз таъминлаш масаласини ҳам ҳал қилиш вақти етди, деб ўйлаймиз.

Бу йил шаҳар ва район комиссиялари меҳнаткашларнинг оммавий дам олишларини ташкил этиш бўйича ўз фаолиятларини тағин ҳам кучайтирадилар. Улар автомобиль транспорти, савдо, коммунал-маиший ва маданий хизмат, спорт ва бошқа ташкилотларнинг ишларини назоратга олиш билан бирга дам олиш учун яратилаётган шароитларни меҳнаткашлар талабига мувофиқ бўлишини қатъий қилиб қўядилар. Областимизда биринчи марта районлар ва корхоналар ўртасида ҳамда пионер лагерларида ёзги дам олишни ташкил этиш бўйича социалистик мусобақа ўтказиш йўлга қўйилади. Энг яхши коллективлар область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланадилар.

Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий Қонуни)да Ўзбекистон ССР гражданлари дам олиш ҳуқуқига эгадирлар ҳамда бу ҳуқуқ ишчи ва хизматчилар учун маданий оқартув ва соғломлаштириш муассасалари шохобчаларини кенгайтириш, оммавий спортни, физкультурани ва туризмни ривожлантириш билан таъминланади, дейилган. Ўйлаймизки, областимизда меҳнаткашларнинг ҳордиқ чиқаришлари учун кўзда тутилган катта режалар тўла-тўкис амалга оширилади.

ИЗЛАНИШ ВА КАШФИЁТЛАР

ЯНГИ ТЕХНИКАГА ТАЯНИБ

Учқўрғон ёғ-экстракция заводида корхонанинг бош механиги А. Голиков бошчилигидаги бир группа новаторлари ишлаб чиққан хом ашёни механизмлар воситасида тушириб олиш янги системаси синовдан яхши ўтди.

...Завод эстакадасига темир йўл состави берилди. Оператор бошқариш пультида кнопкани босади ва у механизациялашган юк тушириш системасини ишга солади. Орадан 30 минут ўтгач, учта вагондаги чигит шнекларга тўкилди. Бу жойдан чигит ишлаб чиқариш эҳтиёжига кўра қайта ишлаш учун цехларга ёки омборга ўтказилади. Илгари хом ашё очиқ майдонга тўкилар, кейинчалик транспортерлар орқали керакли жойга ўтказиларди. Бу ишда 8 нафар юкчи банд эди, энди бўлса уни битта операторнинг ўзи уддалаяпти. Янгиликни жорий этиш натижасида корхона йилига 15 минг сўм пул тежайди. Рационализаторларнинг таклифига биноан соя уруғлигини тушириб олиш механизациялаштирилди.

Новаторларнинг актив ёрдами билан ҳозир заводда бир кунда 450 тонна — лойиҳадаги қувватдан 30 тонна кўп чигит қайта ишланмоқда. Қувватларни ошириш ишлари давом этмоқда. Яқин фурсатда экстракция цехида ишлаб чиқариш тўхтатилмаган ҳолда янги машина-ускуналар монтаж қилинади (ЎзТАГ).

ҲАСАН, ҲУСАН, ТОҲИР

Ғаллаорол районидаги Ғафур Ғулом номли совхоз 4-бўлимининг Жарбулоқ қишлоғида яшовчи ишчи Яссоқовлар оиласида қувончли воқеа рўй берди. Норбой Яссоқовнинг турмуш ўртоғи Тинчлик Яссоқова уч ўғил кўрди. Ота-она уларга Ҳасан, Ҳусан, Тоҳир деб исм қўйдилар. Шундай қилиб, Яссоқовларнинг фарзандлари 12 нафарга етди. **Т. ОМОНОВ.**

СПОРТ

ПАРАШЮТДАН САКРАШ:

ИККИ ҒОЛИБ

Тошкент ДОСААФ аэроклубида мамлакатнинг пахта етиштирувчи республикалари парашютчилари ўртасида «Оқ олтин» соврини учун ўтказилган анъанавий мусобақа ниҳоясига етди. Парашютдан кўзланган нуқтани аниқ мўлжалга олиб тушишда жаҳоннинг йигирма икки марта рекордчиси, халқаро классли спорт мастери Э. Искандеров муваффақият қозонди. Аёллар орасида Европа чемпиони фарғоналик Э. Миллер мусобақа ғолиби бўлди.

ЧЕМПИОНАТЛАР, МАРРАЛАР, ҒОЛИБЛАР

◆ **БАСКЕТБОЛ.** СССР аёллар терма командаси Познань шаҳрида ўтказилган Европа чемпионати баҳсларида қитъа чемпиони номига сазовор бўлди. Совет баскетболчилари мусобақа охирида Европа терма командаси билан ўтказилган ўртоқлик учрашувида ҳам мувэффақият [113:76] қозондилар.

◆ **ВЕЛОПОЙГА.** Ереванда ўсмирлар ўртасида ўтказилган мамлакат биринчилигида республикамиз вакиллари команда ҳисобида биринчиликни қўлга киритишди. Велосипедчиларимиз трек майдонида ўтказилган баҳсда маҳорат кўрсатдилар. А. Панфилов эса шахсий ҳисобда мусобақанинг кумуш медали совриндори бўлди.

◆ **ЧИМ ХОККЕЙ.** Лейпциг шаҳрида ўтказилган халқаро турнир мусобақалари охирлади. Чим хоккейчилар баҳсида куч синашган мамлакатимизда илк марта ташкил этилган СССР терма командаси фахрли учинчи ўринни эгаллади. Мамлакат терма командаси составида «Андижанка» хоккейчи қизларидан тўрт нафари иштирок этди.

◆ **ФУТБОЛ.** Иккинчи лига командаларининг бешинчи зонасида куч синашаётган коллективлар орасида мамлакат чемпионатининг навбатдаги тур ўйинлари бўлди. Мазкур учрашувлардан кейин «Зарафшон» ва «Олға» командалари 21 очко билан пешқадам бўлиб олдилар. «Зарафшон» — «Металлург» [1:0] билан учрашувда мавқеини мустаҳкамлаган бўлса, «Олға» — «Старт» билан ўйинда [3:0] очколарини «бойитиб» олди. «Янгиер» эса «Бўстон» футболчиларидан енгилиб [0:1], биринчидан учинчи ўринга тушди.

МУҲАББАТ ҚЎШИҒИ

ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИ КИНОФЕСТИВАЛИ · Тошкент-78

Айтматов қиссасининг хорижий ижрочилари

Муҳаббат қўшиғи — бу покиза дил қўшиғи. Муҳаббат қўшиғи — озодлик, тенглик биродарлик қўшиғи ҳамдир. Шунинг учун ҳам бу қўшиқни ҳар бир халқ, ҳар бир миллат ўз тилида, ўз оҳанги билан куйлайди, лекин ёниб куйлайди.

— Тошкент халқи жуда ажойиб, — деган эди Туркия кинорежиссёри Эриш Оқман. — Улар сермеҳр, серзавқ, муҳаббатли. Мен улар билан бирга Совет Иттифоқи халқлари дўстлигининг рамзи сифатида бунёд этилган монументал комплекснинг очилишида иштирок этганман. Муҳаббатли бу халқнинг муҳаббати ҳамиша дилим тўридадир...

Худди мана шу сўзларни бизга куни кеча учрашиб, суҳбат қурганимизда Туркия киносининг юлдузи Тюркан Шарай ва актёр Абдуқодир Инонир ҳам тўлқинланиб такрорладилар. Гап шундаки, Тюркан Шарай хоним ва Абдуқодир Инонир машҳур ёзувчимиз Чингиз Айтматов қиссасининг хорижий ижрочиларидир.

Совет ёзувчиси асарида қаламга олинган олижаноб кўзгу — дил кўзгусида бу икки ижрочи — маҳбуб ва маҳбуба бутун ёрқинлиги билан кўзга ташланиб туради. Улар ижро этган муҳаббат қўшиғини фестивалга келган юзлаб-минглаб томошабинлар тўлқинланиб тингладилар, олқишладилар. Фильмдан сўнг залда Тюркан Шарайга тошкентликлар беҳисоб гулдасталар тутқазишди, уни меҳрли сўзлар айтиб ардоқладилар. Бу, энг аввало, Тошкент фестивалининг муваффақияти, халқлар дўстлиги шиорининг қудрати бўлса, иккинчидан, кино санъати, талант соҳибларига ҳурматдир. Мана, қирғиз кинорежиссёри, Ч. Айтматов асарлари асосидаги «Оқ кема» ва «Қараш-қараш» каби фильмларнинг режиссёри Бўлат Шамшиевнинг даврамизда айтган сўзлари: — Мен шуни алоҳида эътироф этмоқчиман. Фестивалда томошабин турк киночилари яратган «Қизил дуррача» фильмини ўз асаридай, ўз мулкидай қабул қилди. Бу — биринчи галда Асал — Тюркан хонимнинг ютуғи. У Асал образини яратар экан, унга ўзига хос бўёқ бера олган. Қирғиз ёзувчисининг орзулари турк қизининг юрагидаги орзулар бўлиб жаранглаган. Мен турк киноси юлдузига чин юракдан раҳмат айтаман.

— Айтматовнинг деярли ҳамма асарларини ўқиб чиқдим, — дейди Тюркан Шарай, — совет ёзувчисига, унинг асарларига бу қадар эътиқодим ва муҳаббатимни мен шундай изоҳлайман. Олижанобликни тарғиб этиш, чин инсоний туйғулар, покиза муҳаббат, инсонпарварлик ёзувчи асарларида тўлақонли қаламга олинганини кўрдим. Асар қаҳрамонларини севиб қолдим. Ёзувчи асарларидан бирортасини экранлаштириш истаги туғилди менда. Шу орзу билан режиссёрга мурожаат қилдим. Асарни («Қизил дуррача») таржима қилишга киришилди. Асар таржима қилиниб, экранга кўчирилишини

бесабр кутдим. Негаки, мен ҳали асар таржима қилинмай турибоқ роль ўйнашга тайёр эдим. Бу асар менинг илтимосим билан турк тилига таржима бўлган десам, хато бўлмас. Сиз буни Асалнинг Илёс билан биринчи учрашув сониясидаги ҳаяжонларидан ҳам билиб олсангиз бўлади. Мен «Қизил дуррача»ни ўқиб, ўзимга қандайдир олов олдим. Ёниб юравердим. Шу олов севги қўшиғига айланди. Назаримда, Илёс мени эмас, мен Илёсни севиб қолдим. Сценарийдаги эпизодлар ҳам мени қаноатлантирмаётгандай туюлаверди роль ижро этганимда. Айтмоқчиманки, Асал менинг учун энг ардоқли, энг севимли образ эди.

— Туркияда Ч. Айтматовнинг бошқа асарлари ҳам экранга кўчганми?

— Ҳа, «Биринчи ўқитувчи»ни ҳам экранлаштирдик. Унда ҳам роль ўйнадим.

— Совет ёзувчилари, хусусан, ўзбек ёзувчиларининг асарларига яна мурожаат этиш орзуингиз борми?

— Халқ анъаналарига ҳурматингиз, чинакам халқ қаҳрамонларини улуғлаш одатингиз менга жуда ёқади. Мен навбатдаги ижодий изланишларимни улуғ ўзбек мутафаккири Алишер Навоий асарларидан, унинг бебаҳо хазинасидан изламоқчиман. Совет—турк киночилари ҳамкорликда яратадиган «Фарҳод ва Ширин» фильмида асосий ролларда бири устида ишлаяпман.

— Тошкент фестивалидан мамнунмисиз?

— Жуда мамнунман. «Оқ кема» фильмини кўрганимда совет киносанъатига ҳурматим яна ҳам ортди. Бу фестиваль бизга биродарлик, дўстлик мавзуларига янада муҳаббат билан қарашимиз зарур эканини уқдирди.

— Киномухлислар сизни фақат актёр сифатида эмас, режиссёр сифатида ҳам танишади.

— Аввало, мен совет киномухлислари дилидан жой ололганим билан бахтиёрман. Бунинг учун санъатсевар ўзбек томошабинларига таъзим қиламан. 14 ёшимдан кинода ўйнадим. 3 та фильмга режиссёрлик қилдим. Менда битта истак туғилди. Келгуси Тошкент фестивалига ўзим режиссёрлик қилган фильм билан қатнашишни орзу қиламан. Мен экранлаштирмоқчи бўлган бу асар албатта совет ёзувчисининг асари бўлади.

«Қизил дуррача» фильмидаги Илёс образини яратган Абдуқодир Инонир Тюркан хонимнинг фикрини тасдиқлади.

— Зал бизни ҳаяжон билан қарши олди, — деди у. — Бу биз учун катта шодлик, катта совриндир.

— Тошкент фестивали ҳақидаги таассуротингиз қандай?

— Тошкент фестивали халқларни, миллатларни, маданиятларни бир-бирига яқинлаштиради. Маънавий, маданий ҳамкорлик бу, айниқса, санъат намояндалари — бизлар учун энг зарур бўлган эзгуликдир. Мен Тошкент фестивалидан жуда мамнунман. Киносанъатининг моҳир усталари билан учрашдим, мулоқотларда бўлдим. Ёзувчи Ч. Айтматов билан учрашувим айниқса менинг учун қимматлидир. Совет киномухлисларига, совет ёзувчиларига меҳрим жуда баланд эканини изҳор этаман. Биз ижодий баҳсларда қатнашдик. Бу ҳаяжонли дақиқалар, фикр олишувлар, учрашувларни унутиб бўлмайди.

Суҳбатимиз жуда мароқли бошланди, даврамиз тобора кенгайиб борди. Биз даврадаги баҳсларга, дўстона фикр олишувларга қулоқ тутиб беихтиёр Ч. Айтматовнинг шу сўзларини эсладик: жаҳон киносанъатининг бундан кейинги тараққиёти учун турли мамлакатлар киносанъаткорларининг учрашиб, фикр олишиб, ўзаро тажриба алмашиб турмоғи жуда зарурдир. Тошкент кинофестивали шунинг учун ҳам қимматлики, у уч қитъа санъаткорларини бирлаштирувчи, учраштирувчи ижодий анжумандир...

Ҳа, шундай, фестиваль давом этган кунлари кўчаларда, ижодий баҳсларда, учрашувларда, 25 май — Африка кунида, Чили ватанпарварларига бағишланган митингларда биз шуни ҳис этдик. Дўстлик, тинчлик, социал тараққиёт, ҳамжиҳатлик Тошкент фестивалининг асосий шиори бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Эътибор ОХУНОВА.
Суратда: Тюркан Шарай.

ЯНГИ ШИФОХОНА

Ҳазорасп пахта тозалаш заводида ишчилар, инженер-техник ходимларнинг унумли ва сифатли меҳнат қилишлари учун ҳар томонлама шарт-шароитлар яратилмоқда. Жумладан, яқинда районнинг энг сўлим жойларидан бири, корхонадан бир ярим километр наридаги Тошсоқа канали ёқасида замонавий медицина асбоблари билан жиҳозланган, 152 ўринли профилакторий қурилиб фойдаланишга топширилди.

Р. САИДОВ.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

АЭРОФЛОТНИНГ ЯНГИ РЕЙСЛАРИ

МАРКАЗИЙ АВИАЦИЯ ЙЎЛЛАРИДА
**1 ИЮНДАН БОШЛАБ
ИККИ ЯНГИ РЕЙС ЖОРИЙ ЭТИЛДИ**

7924 «ТОШКЕНТ—КАЛИНИНГРАД» РЕЙСИ **Донецк ва Минскда қўниб ўтади. ТУ—134 самолёти ана шу авиация йўлида ҳафтада тўрт марта: душанба, сешанба, пайшанба, шанба кунлари қатнайди. Самолёт Тошкентдан соат 3.45 да кўтарилади, Калининградга соат 14.30 минут** (Москва вақти билан) **да бориб қўнади.**

Калининграддан орқага қайтиш 7923 рейси бўйича душанба, чоршанба, жума, якшанба кунлари училади. Самолёт Калининграддан соат 16.30 да кўтарилади ва Тошкентга 2.45 минут (Москва вақти билан) да қўнади.

8436 «ТОШКЕНТ—ТАЛЛИН» РЕЙСИ **Челябинск ва Куйбишевда қўниб ўтади. Ана шу трассада ТУ—134 самолёти қатнайди. Учиш кунлари—сешанба, пайшанба, шанба. Самолёт Тошкентдан соат 19.40 минутда кўтарилади ва Таллинга соат 4.45 минутда бориб қўнади. Таллиндан орқага қайтиш 8435 рейси соат 10.10 да кўтарилади ва Тошкентга 18.35** (Москва вақти билан) **да келиб қўнади.**

АЭРОФЛОТ МАҲАЛЛИЙ ҲАВО ЙЎЛЛАРИДА ЯНА БИР НЕЧА РЕЙСЛАРНИ ЖОРИЙ ЭТДИ

Сиз У—243 рейси билан Як—40 самолётида Қўқондан Самарқандга, У—244 рейси билан эса орқага учишингиз мумкин.

Бу рейс ҳар куни қатнайди. Самолёт Қўқондан соат 14.24 минутда кўтарилади ва Самарқандга соат 15.34 минутда келиб қўнади. Самарқанддан эса самолёт соат 15.55 минутда кўтарилади ва Қўқонга соат 17.05 минутда (Москва вақти билан) келиб қўнади.

У—509—510—«Қарши — Душанба — Қарши» рейси. Як—40 самолётлари ана шу ҳаво йўлида ҳар куни қатнайди. Қаршидан соат 10.20 минутда кўтарилади ва Душанбага соат 11.20 минутда бориб қўнади. Душанбадан соат 11.55 минутда кўтарилади ва Қаршига соат 13.00 (Москва вақти билан) да келиб қўнади.

ҲАВО ЙЎЛЛАРИНИНГ МАРКАЗИЙ АГЕНТЛИГИ.

ЎРТА ОСИЁ РЕГИОНАЛ ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (САРНИГМИ)
бўлимлар ва лабораториялар бўйича ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: гидрологик прогнозларнинг автоматлаштирилган методларини ишлаб чиқиш ва тадқиқ этиш лабораторияси, гидродинамик прогнозлар ва объектив анализ методларини ишлаб чиқиш;

кичик илмий ходим: гидрометеорологик процессларни математик моделлаштириш,

КОНКУРС МУДДАТИ — 19 июнгача.

Ҳужжатлар институт директори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: Тошкент шаҳри, ГСП, Обсерватория кўчаси, 72-уй. Телефонлар: 33-61-13, 33-20-67.

ЮНУС РАЖАБИЙ НОМИДАГИ РЕСПУБЛИКА МУЗИКА ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ
1978—79 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ МУЗИКА ВА АШУЛА ЎҚИТУВЧИЛАРИ, МАКТАБГАЧА ТАРБИЯ МУАССАСАЛАРИГА МУЗИКА РАҲБАРЛАРИ ВА ТАРБИЯЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

Ўқув юртига ўрта мактабнинг 8—10 синфини ва музика мактабининг 7-синфини битирган қизлар ва ўғил болалар қабул қилинади.

ЎҚИШ МУДДАТИ: **8-синфни битирганлар учун 3 йилу 10 ой; 10-синфни битирганлар учун 2 йилу 10 ой.**

АРИЗАЛАР 31 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

8-СИНФНИ БИТИРГАНЛАР УЧУН ҚУЙИДАГИ ФАНЛАР ЮЗАСИДАН КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ЎТКАЗИЛАДИ: **мутахассислиги бўйича** (сольфеджио, назария ва соҳа бўйича); **она тили** (диктант), **она тили ва адабиёти** (оғзаки).

10-СИНФНИ ВА МУЗИКА МАКТАБИНИНГ 7-СИНФИНИ БИТИРГАНЛАР ҚУЙИДАГИ ФАНЛАР ЮЗАСИДАН КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ТОПШИРАДИЛАР: **мутахассислиги бўйича** (сольфеджио, назария ва соҳа бўйича), **она тили ва адабиёти** (иншо) **СССР тарихи** (оғзаки).

МАҲАЛЛИЙ МИЛЛАТ ЎҒИЛ ВА ҚИЗЛАРИ КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИНИ ҚУЙИДАГИЧА ТОПШИРАДИЛАР: **ўрта мактабнинг 8-синфини битирганлар учун: она тили** (диктант), **она тили ва адабиёти** (оғзаки), **музика қобилиятини текшириш.**

ЎРТА МАКТАБНИНГ 10-СИНФИНИ ВА МУЗИКА МАКТАБИНИ БИТИРГАНЛАР УЧУН: **мутахассислиги бўйича** (сольфеджио, назария ва соҳа бўйича), **она тили ва адабиёти** (иншо), **СССР тарихи** (оғзаки).

8-СИНФНИ БИТИРГАНЛАР УЧУН

Мактабгача тарбия бўлимига кирувчилар қуйидаги кириш имтиҳонларини топширадилар: она тили (диктант), **математика** (оғзаки).

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор райони, 17-квартал, Иван Франко кўчаси, 38 «а»-уй (метронинг «Чилонзор» станцияси).

СССР Алоқа министрлиги

ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

КАФЕДРАЛАР БЎЙИЧА **вакант вазифаларга**

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

мудирлар (фан доктори, профессор, фан кандидати, доцент): КПСС тарихи, линияли электр занжирлари назарияси, линиясиз электр занжирлари назарияси ва сигнал узатиш назарияси, техник электродинамика ва антенналар, радио алоқаси ва радиотехника системалари;

доцентлар: КПСС тарихи, техник электродинамика ва антенналар, физика, линияли электр занжирлари назарияси, линиясиз электр занжирлари назарияси ва сигнал узатиш назарияси, алоқада электр билан таъминловчи қурилмалар, автоматик электр алоқаси, радио қабул қилиш қурилмалари, электрон ва квантли асбоблар;

катта ўқитувчилар: фалсафа ва илмий коммунизм, ҳисоблаш математикаси, чет тиллари (битта инглиз тили, битта француз тили).

КОНКУРС МУДДАТИ — 18 ИЮНГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700084, Тошкент шаҳри — Е-84, Энгельс кўчаси, 108-уй.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
**3 ИЮНЬ СОАТ 17.00 ДА
СССР биринчилиги учун**
«ЗАРЯ» (Ворошиловград) — «ПАХТАКОР» (Тошкент)
командалари ўртасида

ФУТБОЛ

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1978 йилнинг иккинчи ярим йиллигида олиш учун
БАЪЗИ БИР МАРКАЗИЙ ВА РЕСПУБЛИКА ЖУРНАЛЛАРИГА

ОБУНА БОШЛАНДИ

ИЮЛЬ ОЙИДАН БОШЛАБ ОБУНА БЎЛИБ ОЛИНАДИГАН ЖУРНАЛЛАР РЎЙХАТИ БИЛАН «СОЮЗПЕЧАТЬ» АГЕНТЛИГИДА ВА АЛОҚА БЎЛИМЛАРИДА ТАНИШИШ МУМКИН.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети коллективи республика радиосининг Сурхондарё области бўйича ўз мухбири П. Алимардоновга рафиқаси

Анорхон ҲАЙДАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

БУГУН
МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.50 — Гимнастика. 10.10 — Концерт. 10.40 — «Сендан ўзга эмас» (бадиий фильм). 15.30 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — «Шахмат мактаби». 16.50 — «Москва ва москваликлар». 17.20 — «Жаҳон халқларининг ижоди». 17.50 — Ҳужжатли фильм. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Футбол. Польша — ГФР. 20.15 — Концерт. 21.30— «Вақт». 22.15 — Концертнинг давоми. 23.30 — Фильм-концерт. 00.20 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — «ВЛКСМ 60 йиллигига». 11.45 — «Дўстим Колька» (бадиий фильм). 13.00 — «Ўқитувчи экрани». 13.30 — «Худди эртакдагидек» (теленовелла). 18.00 — Мультфильм. 18.15 — «Ёшлик». 18.45 — «Идеология ва ҳаёт». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Телевизион театр почтаси. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30— «Вақт» (Москва). 22.15 —«Пиллакорларнинг меҳнат рапортлари». 22.30 — «Насимий» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Даврон ва дўстлари» (бадиий фильм). 20.15 — Янгиликлар. 20.35 — «Депутат ва ҳаёт». 21.05 — Ҳужжатли фильм. 21.15 — Физика.

Радио

БУГУН
БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек классик қўшиқлари. 9.30 — Ёш авторларнинг қўшиқлари. 11.15 — Ўзбекистон ССР Конституцияси амалда. 11.30 —Чанг ижроси учун ёзилган пьесалар. 12.00 — Ўзбекистан индустриальний 13.00 — Чорвачиликка мустаҳкам озуқа базаси. 13.30— Польша куйлари. 16.10 — Концерт. 18.00 — Москва. 19.00 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети. 19.15 —«Юность Узбекистана». 20.25 — Ватан ҳақида, дўстлик ҳақида қўшиқ куйлаймиз. 21.00 — Концерт. 22.00 —Ўзбек халқ қўшиқлари. 22.30 — Сиёсий шарҳловчи саволларга жавоб беради. 22.40 — Р. Файзий. «Ҳазрати инсон».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04. масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05. секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19. марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; халқаро ҳаёт — 32-54-18; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16, совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 38-42. Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66; ҚҚАССР — 2-42-62. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02477. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 125.